

Щымахуэр щІыІэну **E**IEM

3-нэ нап.

Appala хэзыгъахъуэп

4-нэ нап.

Зэныбжьэгъугъэр едидести идехен

Урысей Федерацэм и Президентым и полномочнэ ліыкіуэу Кавказ Ищхъэрэ федеральнэ округым щыІэ Чайкэ Юрий дыгъуасэ лэжьыгъэ ІуэхукІэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм щы ащ ик и абы хиубыдэу лъэпкъ проектхэр ди шІыналъэм зэрыщагъэзащіэм теухуа зэіущіэ

иригъэкіуэкіащ.

И ЛЭЖЬЭГЪУХЭМ ящыщ зым коронавирус уз зэрыц алэр къеуэлІауэ зэрыхуагъэфащэм къыхэкІыу КІуэкІуэ Казбек а зэlущІэм хэтащ, видеоконференцсвязым и Іэмалхэр къигъэсэбэпу. «Дызыхэт цІыхухэм я узыншагъэр нэхъапэу къэслъытэри, си лэжьэгъум и Іуэхур зэхагъэкІыху, лэжьапіэ Іэнатіэм сыщіэмыхьэм нэхъ тэмэму къэслъытащ»,жиlащ абы. Республикэм и Іэтащхьэм Чайкэ Юрий республикэм къызэрыкІуам, Къэбэрдей-Балъкъэлъэпкъ проектхэр рым ехьэлІа щыгъэзэщІэным Іуэхухэм и нэІэ зэрытригъэтым папщІэ фІыщІэ хуищІащ.

Чайкэ Юрий зэlущlэм къыщыхигъэщхьэхукІащ дызэрыт илъэсым КъБР-м щІыналъэ проект 41-м щІэгъэхуэбжьауэ зэрыщелэжьыр, абыхэм ящыщу 27-м къыщагъэсэбэпам (процент и процент 64-р къагъэсэбэ- республикэм и унафэщіым. илъэсым къриубыдэу трагъэкІуэдэн хуей сом мелар- лыкІуэм къызэхуэсахэм гу хуей ІуэхущІапіэ 89-м щыщу кэм щытепсэлъыхым Кіуэди 8-р къызэраутІыпщар лъаригъэтащ лъэпкъ про- 29-р лажьэу яутІыпщащ. кІуэ Казбеккъыхигъэщхьэху- хэкІуэтахэм, сымаджэ хьэ-(абы щыщу сом меларди 6-р ектхэр тэмэму гъэзэщ!эным «Фок!адэ мазэм ирихьэл!эу к!ащ: «Эпидемиологие щы- лъэхэм зыщ!агъакъуэ, ахэр федеральнэ къыхэкІащ). Апхуэдиз ахъ- властым и органхэмрэ Іейкъым, ауэ дяпэкІи Іуэхур ми, экономикэм зыужьышэм и процент 85-м щІигъур щІыпІэ унафэр зезыгъакІуэ къэмыгъэтІэсхъауэ, планкІэ ныгъэ пыухыкІа иІэщ. Рестрагъэкlуэдэнущ «Демогра- органхэмрэ я зэфlэкl псори яубзыхуа къалэнхэр зэфlа- публикэм езым къилэжьы-«Узыншагъэр хъумэн», «Псэупіэмрэ къалэр зэіу- иджыпсту зэпэщ щІынымрэ», «ФІагъ щащІ, щрагъэфІакіуэ е лъагэ зи із автомобиль гъуэгу щы зэрагъэпэщыж і уэхущіашынагъуэншэхэр» проект- піэ 90-м щіигъу. Социальнэ хэм хиубыдэу республи- ІэнатІэм абыхэм ящыщу хекэм щрагъэкІуэкІ лэжьыгъэ- убыдэ сабий саду 6, курыт

Фокlадэ мазэм и кум ирихьэліэу Къэбэрдей-Балъ- бзэ Іуэхущіапіэу 10. къэрым къыщагъэсэбэпащ

Чайкэ Юрий лэжьыгъэ ІуэхукІэ Къэбэрдей-Балъкъэрым щы ащ

«Егъэджэныгъэ», ирахьэлІэн зэрыхуейр.

зэрыжи амк і э. кэ Юрий. Абы республикэм еджапІзу 4, курыт еджапІэхэм я спорт зал 17, щэнха-

Зэф агъэк ыну лэжы в тъэ а бюджет ахъшэм и процент псоми я процент 80-м теухуа 63-р икіи ар зыбжанэкіэ нэ- контрактхэм Іэ щіадзащ, властым дзыхь зэрыхуа- Унафэщі **Мусуков Али**й,

кіуахэр. «Урысей зэкъуэт» Іэнатіэ псори зэдэууэ зэрыпартым къыбгъэдэкІыу зэдэлэжьам». Къэбэрдей-Балъкъэр Ресхъыбэщ ику иту къэралым къагъэсэбэпын хуей ахъшэм щІым и щыхьэту», - жиІащ абы и япэ къуэдзэхэу Къу-

55-рэ) нэхърэ. Полномочнэ пащ. Мы гъэм хьэзыр ящІын Ди щІыналъэм и экономибюджетым щіынальэм и гъэзэщіакіуэ къапщтэмэ, а бжыгъэхэр тыкіэр хуабжьу зэран хъуа- нэхъ зыхуеинухэмкіэ къызэгъэкІын хуейщ, - жиІащ Чай- жауэ бюджетым къыІэрыхьэ хэхъуэр процент 15 хуэдизкІэ Республикэм щызэтеува нэхъыбэ хъуащ. Ар кърисоциально-экономикэ щы- кІуащ Урысейм и ПрезидентыкІэр щызэпкърахым КІуэ- тым лъэпкъ мурадхэм, кІуэ Казбек утыку кърихьащ лъэпкъ проектхэм щиубблэк а хэхыныгъэхэм къари- зыхуа политикэм, властым и

> Лъэпкъ проектхэр гъэзэпубликэм и цІэкІэ Къэрал щІэныр зэрекІуэкІыр зэпкъ- къуныгъэ дяпэкІи зэри-Думэм депутату щы хахащ. рыхауэ утыку кърахьащ гъуэтынур. Дэ ар къыдолъытэ цІыхубэм КъБР-м и Правительствэм и

ныжь МуІэедрэ Говоров Сергейрэ, вице-премьер Марат сымэ. Хъубий Екіуэкіа псалъэмакъым иткІэ полномочнэ ипкъ ліыкіуэм къигъэлъэгъуащ лъэпкъ проектхэр зэщІэнымкІэ яубзыхуа къалэнхэр зэрыиныр икІи абыхэм къару псори яхузэщІэгъэуІуэн зэрыхуейр.

ЗэІушІэм и кізухым УФ-м и Президентым и полномочнэ ліыкіуэу Кавказ Ищхъэрэ федеральнэ округым щы Іэм и ФІыщІэ тхылъыр Чайкэ Юрий яритащ Налшык къалэ цІыхухэм социальнэ Іуэхутхьэбзэхэр яхуэщІэнымкІэ центрым и унафэщІ Бейтыгъуэн Заур, Прохладнэ къалэм цІыхухэм социальнэ Іуэхутхьэбзэхэр яхуэщіэнымкіэ и центрым и vнафэщI Сасиковэ Надеждэ, Шэрэдж муниципальнэ районым цІыхухэм социальнэ Іуэхутхьэбзэхэр яхуэщІэнымкІэ и центрым и унафэщ Ульбашевэ Алинэ сымэ. Полномочнэ ліыкіуэм къыхигъэщхьэхук ащ а ІуэхущІапіэхэм я лэжьакіуэхэр пандемием и лъэхъэнэм хуабжьу гугъу зэрехьар. «ЦІыхухэм социальнэ Іуэхутхьэбзэхэр яхуэщІэнымкІэ центрхэм я лэжьакіуэхэм цІыхугъэшхуэ къагъэлъагъуэ, фейдэ къэлэжьыным пымыщІа организацэхэм, волонтёрхэм ящІыгъуу ныкъуэдыкъуэхэм, зи ныбжьыр рагъэпэщ», къигъэлъэ-

гъуащ Чайкэ Юрий. Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэ КІуэкІуэ Казбек полномочнэ лык Іуэм хэхауэ фіыщіэ хуищіащ социальнэ мыхьэнэшхүэ зиІэ Іуэхуу республикэм къыпэщытхэр дэгъэкІынымкІэ дэ-Іэпыкъуэгъу зэрыхъум папщіэ. Чайкэ Юрий жиіащ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм апхуэдэ дэlэпы-

> КъБР-м и Іэтащхьэмрэ Правительствэмрэ я пресс-Іуэхущіапіэ.

Наркотикхэм япэщІэтынымкІэ комиссэм и зэІущІэм

бек иригъэкіуэкіащ КъБР-м Наркотикхэм япэщіэтынымкіэ и комиссэм и зэгущгэ. Абы хэтащ КъБР-м и Правительствэм и Унафэщ Мусуков Алий, УФ-м и Президентым и полномочнэ ліыкіуэу Кавказ Ищхъэрэ федеральнэ округым шыІэм и аппаратым КъБР-м къегъэщіыліа и федеральнэ инспектор нэхъышхьэ Мэкъуауэ Тимур, республикэм и гъэзэщ ак уэ органхэм, муниципальнэ властым, кіэлъыплъакіуэ, хабзэхъумэ органхэм я унафэщіхэр.

ятхьэкъуа сымаджэхэм зэреГэзэр егъэфІэкІуэн зэрыхуейр. Апхуэдэу абы къыхигъэщащ наркотикхэр, акъылыр зэlызыгъыхьэ щхъухьхэр зэзыхьэл эхэр убзыхунымкІэ ирагъэкІуэкІ лэжьыгъэм арэзы укъызэримыщІыр. КІуэкІуэ Казбек къизэІызыгъыхьэ щхъухьхэмрэ зэзыхьэлІэхэм ящыщ куэдым хабзэншагъэхэр зэралэжьыр, а уз шынагъуэм сабийхэмрэ щІалэгъуалэмрэ ящыхъумэным хуэгъэза лэжьыгъэр нэхъ зэдэууэ зэтегъэувэн

КъБР-м узыншагъэр хъумэнымкІэ и министрым и къуэдзэ Батыр Заурбэч и я Штаб нэхъыщхьэм и комиссэм. псалъэм къыхэщащ блэкІа мазихым къриубыдэу наркологие диспансерым и ІэщІагъэліхэм еджакіуэ мини 6-м щіигъум я узыншагъэр къызэрапщытар икІи наркотикхэр зэзыхьэл эхэр къазэрыхэмык ар. Абы къыхигъэщащ япэхэм адэанэхэм я сабийхэм наркологхэр къра-

иджы апхуэдэ щытыкІэм зэрызихъуэжар. Зэlущlэм къыщаlэтащ районхэм щыlэ сымаджэщхэр психиатрхэмрэ нарколог- унафэхэр ягъэзэщ эн зэрыхуейр. Абы зыхэмкІэ къызэрызэрагъэпэшыр. Зэрыжаlамкіэ, мы іуэхур республикэм зыб- щэ Іэнатіэхэм къалэн пыухыкіахэр яхуижанэкіэ щынэхъыфіщ, зэрыщыту Кавказ гъзуващ.

Республикэм и Іэтащхьэ Кіуэкіуэ Каз- Ищхъэрэ федеральнэ округым елъытауэ, ауэ щІэныгъэ нэхъыщхьэ зиІэ апхуэдэ медицинэ лэжьак уэхэр иджыри яхурикъуркъым. КІуэкІуэ Казбек КъБР-м Узыншагъэр хъумэнымкІэ и министерствэм и пщэ ирилъхьащ наркологиемкІэ ІэнатІэр Іэщіагъэліхэмкіэ нэсу къызэгъэпэщыным гулъытэ хэха хуищІыну, сымаджэхэр зэрагъэхъуж, зэрызэф агъэувэж иджырей 1эмалхэр зэтригъэувэну, наркотикхэм ятхьэкъуахэм я учётыр зэрырагъэкІуэкІыр игъэтэмэмыну.

ЗэlущІэм щыхэплъащ зи дзэ кlуэгъуэ щІалэгъуалэм ящыщу наркотикхэр, ЗЭІУЩІЭР къыщызэІуихым республи- акъылыр зэІызыгъыхьэ адрей щхъухьхэр кэм и Іэтащхьэм жиlащ наркотикхэм зэзыхьэлІэхэр убзыхуным хуэунэтІауэ дзэ комиссариатхэмрэ хабзэхъумэ органхэмрэ зэрызэдэлажьэм. Къызэхуэсахэр а Іуэхум нэхъ зэпкърыхауэ щыгъуазэ ищіащ КъБР-м дзэ-медицинэ экспертизэмкІэ и центрым и унафэщ Шынтыкъу Аслъэн. Абы къызэригъэлъэгъуамкІэ, мы Іуэхум и гъэлъэгъуащ наркотикхэмрэ акъылыр лъэныкъуэкІэ КъБР-м и дзэ комиссариатыр республикэм Узыншагъэр хъумэнымкіэ и министерствэм, «Роспотребнадзор»-м и Управленэу КъБР-м щыІэм, МЧС-м и Управленэ нэхъыщхьэу КъБР-м щыІэм зэрадэлажьэм къэрал псом и субъектхэм щапхъэ трахыпхъэу къилъыташ УФ-м Іэщэкіэ Зэщіэузэда и къарухэм

> Апхуэдэу гулъытэ хуащ ащ наркотикхэм ятхьэкъуахэр езыхэм я фІэфІыныгъэм емылъытауэ гъэхъужыным теухуа суд унафэхэр гъэзэщ а зэрыхъум.

ЗэІущІэм и кІэухым КъБР-м и Іэтащхьэ КІуэкІуэ Казбек жиіаш ведомствэхэм я зэпышІэныгъэхэмрэ зэдэлэжьэныгъэмрэ гъэплъыну яфІэмыфІыщэу щытамэ, гъэбыдэн, суд унафэкІэ ягъэхъужын хуейхэм ящыщу сымаджэщхэм яхущІэмыгъуалъхьэхэр зэхагъэкіын икіи суд тепсэлъыхьа Іуэхухэм япкъ иткіэ зыхуэфа-

Зауэм и кІэр хьэдагъэщ

1992 гъэм шыщхьэуlум и 14-р Абхъаз Республикэм и тхыдэм къыхэнащ лъэпкъым и кІуэдыр къызэрыкі пэта Хэку зауэм и дамыгъэ фІыціэу. Куржым и Ціыхубэ гвардием и гупу щіыналъэм къизэрыгуахэм я мурадт зи бжыгъэр минищэ иримыкъу абхъазхэр ягъэкіуэду щіыналъэр яубыдыну.

ЕБГЪЭРЫКІУЭНЫГЪЭМ хэтт куржы зауэлІу минитІым щІигъу, бронетехникэу 58-рэ, артиллериеу («Град», «Ураган» реактивхэри хэту) куэдык ейк із къызэгъэпэщауэ. Абыхэм япэщІзувэн хуей хъуахэр І́эщэншэт, дзэ Іэмалу зыщыгъуазэ щІагъуи шыІэтэкъым..

ЗэрыпхъуакІуэхэм илъэсым щІигъукІэ япэщІэта абхъазхэми, нэгъуэщІ лъэпкъхэм къыхэкІауэ абыхэм я дэІэпыкъуэгъуфІ хъуахэми къэмылэнджэжу яхъумащ Апсны щіыналъэмрэ абы и ціыхухэмрэ. Къыхэ-Къэбэрдей-Балъкъэрым гъэщыпхъэщ икІауэ абы цІыху 1562-рэ зэрыщызэуар. Ди жагъуэ зэрыхъунщи, цІыху 61-м я гъащІэр щатащ а хэкум. Дапщэ игъэгуlа а зауэ мыгъуэжым, унагъуэ дапщэ зэтрикъута, сыт хуэдиз щіэблэншэ ищіа?! Къэлъытэ-

гъуейщ. Куржы-Абхъаз зауэр зэриухрэ фокlадэм и 30-м илъэс 28-рэ ирокъу. Абы тедухуа тхыгъэхэм фыкъыщеджэ нобэрей ди къыдэк ыгъуэм и 2-нэ напэкІуэцІым. Ди щІалэхэм я ліыгъэр, ахэр къыщхьэщыжакіуэ нэс зэрыхъуар щІэблэм щапхъэ яхуэхъуну ди гуа-

Мэзыр тхъумэнщ!

Къэбэрдей-Балъкъэрыр хэтынущ «Мэзыр тхъу-мэнщ» урысейпсо лэжьыгъэм. Ар илъэс ещанэ хъуауэ ирагъэкіуэкі икіи абы лъандэрэ къэралым и щіыналъэхэм жыг мелуан 80-м щІигъу щыхасащ. «Мэзыр тхъумэнщ» Іуэхур зыхуэунэтІа мурадыр Урысейм и хъугъуэфІыгъуэ нэхъыщхьэр - мэзхэр - зэфІэгъэувэжынымрэ ахэр нэхъыбэ щІынымрэ цІыхухэм я гулъытэр хуэунэтІынырщ.

2021 ГЪЭМ мы Іуэхум хиубыдэу Къэбэрдей-Балъкъэрым и жылагъуэхэм щыІэ зыгъэпсэхупІэ хьэблэхэм, 👝 паркхэм шхъуантІагъэхэр шыхасэнуш. Лэжьыгъэхэр Налшык къалэм щэкІуэгъуэм и 1-м сыхьэти 10-м щрагъэжьэнущ икІи Таманскэ дивизэм и цІэр зезыхьэ уэрамым къегъэщІылІа паркым жыгыщІэу 200 щыхасэнущ. ЩэкІуэгъуэ мазэм и пэщІэдзэм апхуэдэ лэжьыгъэхэр къыщызэрагъэпэщынущ республикэм и муниципальнэ щІыналъэ псоми икій жыг зэмылізужьыгъуэу 2500-м щіигъу щыхасэнущ. Абы папщіэ жыгыщіэхэр Къэбэрдей-Балъкъэр мэз питомникым щагъэкlащ.

«Мэзыр тхъумэнщ» урысейпсо лэжьыгъэм и къызэгъэпэщакІуэщ Урысейм ЩІыуэпсым и хъугъуэфІыгъуэхэмкіэ и министерствэр, Мэз хозяйствэмкіэ федеральнэ агентствэр, КъБР-м ЩІыуэпсым и хъугъуэфІыгъуэхэмкІэ и министерствэр, республикэм и муниципалитетхэр, «Фэеплъым и хадэ» волонтёр зэгухьэныгъэр.

Псалъэм къыдэкlуэу къэдгъэлъэгъуэнщи, «Экологие» лъэпкъ проектым хиубыдэ «Мэзыр тхъумэнщ» федеральнэ проектым ипкъ иткіэ ди щіыналъэм и мэзхэр зэтегъэувэжынымрэ ахэр хъумэнымрэ трагъэкіуэдэн папщіэ федеральнэ бюджетым къыхэкІыу сом мелуан 31-рэ къыхуаутІыпщащ. А проектым ипкъ иткІэ блэкІа гъатхэм республикэм и мэз фондым хыхьэ щІыналъэхэм жыгыщІэу мин 420-м щІигъу щыхасащ.

Къэбэрдей-Балъкъэрым дыщэ зыщІэлъ и щІыпІэхэр къэралым щынэхъ ин дыдэхэм хабжэ

«Росгеологие»-м и сайтым иджыблагъэ къралъхьа тхыгъэм къызэрыщыгъэлъэгъуамкіэ, къэрал комиссэм и унафэкіэ къэрал балансым ягъэуващ Михайлов Б. К. и цІэр зезыхьэ дыщэ къыщІэхыпІэр. Къэбэрдей-Балъкъэрым хиубыдэ а щІыналъэм дыщэу тонн 87-м щійгъу щіэлъу къабжащ.

«КАВКАЗ Ищхъэрэм и мызакъуэу, къэралым и Европэ Іыхьэм щынэхъ ин дыдэ дышэ къыщІэхыпІэ Къэбэрдей-Балъкъэрым къыщызэlузыха ІэщlагъэлІхэм яубзыхуахэм щыхьэт техъуащ къэрал комиссэм и унафэри, - жиlащ «Росгеологие» зэгухьэныгъэм и правленэм и унафэщ Горьков Сергей. - Мыхьэнэшхуэ зиІэ а къэхутэныгъэр нэхъыбэу зи фІыщІэ́р зэфІэкІышхуэ зыбгъэдэлъа геолог Михайлов Борисщ. Аращ Къэбэрдей-Балъкъэрым дыщэ къыщыщІэпх хъуну япэу хуэзыгъэфэщар икІи абы и цІэр а къышІэхыпІэм фІащащ».

«Геолого-экономикэ къэпщытэныгъэхэм къыщыщІэхыным фейдэшхуэ зэрыпылъыр. Абы елэжьын предприятэ ящІ хъунущ илъэсым рудауэ тонн мелуани 3,6-рэ къыщІэхыным Апхуэдэ тещІыхьауэ. предприятэм мыхьэнэшхуэ иІэнущ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и экономикэм зегъэужьынымкlэ»,- къыхи-

гъэщхьэхукІащ «Росгеологие»-м и Іэтащ-MEdX

Михайлов Б. К. и цІэр зезыхьэ дыщэ къыщІэхыпІэр Тырныауз и вольфраммолибден къыщіэхыпіэм и ищхъэрэкъуэкІыпІэ лъэныкъуэмкІэ къедзауэ метр 2200 - 2600-рэ зи лъагагъ бгыхэм щы эщ. къагъэлъэгъуащ мы щІыпІэм дыщэ Абы и къулеягъыр къапщтэмэ, руда зы тонн къэс дыщэу грамм 1,56-рэ хэлъын хуейуэ къабжащ.

МыщІыпІэхэм щІэлъдыщэр къэхутэнымкІэ лэжьыгъэхэр блэкІа лІэщІыгъуэм и 60нэ гъэхэм я кІзухым ирагъэжьауэ щытащ, ауэ намыгъэсу ягъэувы эжащ. Къэхутэныгъэхэм щыпащэжар 2010 - 2015 гъэхэрщ.

Унафэхэр

Куржы-Абхъаз зауэр зэриухрэ илъэс 28-рэ ирокъу

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и щІыналъэм къыщызэрагъэпэщ (щылажьэ) языныкъуэ къэзакъ зэгухьэныгъэхэм я уставхэм арэзы зэрытехъуэ, къызэращтэ щІыкІэр къызэгъэпэщыным и ІуэхукІэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэм и Указ

«Лей зрахауэ щыта лъэпкъхэр хей щІыжыным теухуауэ» Урысей Федерацэм и Законыр къэзакъхэм яхуэгъэзауэ гъэзэщіэнымкіэ зэфіэгъэкіыпхъэхэм я іуэхукіэ» Урысей Федерацэм и Президентым 1992 гъэм мэкъуауэгъуэм и 15-м къыдигъэкІа Указ №632-м, Къэзакъ зэгухьэныгъэхэм я уставхэм арэзы техъуэнымрэ ахэр къэщтэнымкІэ типовой положенэм, Лъэпкъ ІуэхухэмкІэ федеральнэ агентствэм «Къэзакъ зэгухьэныгъэхэм я уставхэм арэзы зэрытехъуэмрэ ахэр къызэращтэмкіэ типовой положенэр къэщтэным и lyэхyklэ» 2020 гъэм мэлыжьыхьым и 6-м къыдигъэкla унафэ №45-мкlэ къищтам, япкъ иткіэ унафэ сощі:

1. Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и щІыналъэм къыщызэрагъэпэщ (щылажьэ) языныкъуэ къэзакъ зэгухьэныгъэхэм я уставхэм арэзы зэрытехъуэ икІи ахэр къызэращтэ положенэу мы Указым щТыгъур къэщтэн.

2. Муниципальнэ щіынальэхэм я Іэтащхьэхэм чэн джэщетын «Лей зрахауэ щыта лъэпкъхэр хей щ Іыжыным теухуауэ» Урысей Федерацэм и Законыр къэзакъхэм яхуэгъэзауэ гъэзэщіэнымкіэ зэфіэгъэкіыпхъэхэм я ІуэхукІэ» Урысей Федерацэм и Президентым 1992 гъэм мэкъуауэгъуэм и 15-м къыдигъэкІа Указ №632-р гъэзэщІэным хуэўнэтІа хабзэ мардэхэр къащтэну

3. Мы Указым къару егъуэт официальнэў къыщытрадза махуэм щегъэжьауэ.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэ КІУЭКІУЭ Казбек Налшык къалэ

2021 гъэм фокІадэм и 9-м *№101-УГ*

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм ис зы цІыхур, апхуэдэу социально-демографие гуп нэхъыщхьэхэм ящыщ ціыхухэр псэун папщіэ нэхъ мащіэ дыдэу зыхуеину ахъшэр зыхуэдизыр 2022 гъэм тещ ыхьауэ гъэувыным и ІуэхукІэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Правительствэм и Унафэ 2021 гъэм фокіадэм и 13-м *№185-ПП* Налшык къалэ

«Урысей Федерацэм щыпсэун папщІэ цІыхур нэхъ мащІэ дыдэу зыхуей ахъшэр зыхуэдизым и ІуэхукІэ» 1997 гъэм жэпуэгъуэм и 24-м къащта Федеральнэ закон №134-ФЗ-м и 4-нэ статьям и пункт 3-нэм, «Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Правительствэм и ІуэхукІэ» 1999 гъэм мазаем и 20-м къащта Къэбэрдей-Балъкъэр

Республикэм и Закон №5-РЗ-м и 16-нэ статьям и «ж» пунктым япкъ итк із Къзбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Правительствэм унафэ ещІ:

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм Лэжьыгъэмрэ социальнэ дэІэпыкъуныгъэмкІэ и министерствэм къызэрыхилъхьам ипкъ иткІэ 2022 гъэм Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм щыпсэун папщІэ нэхъ мащІэ дыдэу зы хуеину ахъшэр зыхуэдизыр ику иту зы цІыхум тещІыхьауэ сом 12890-рэ, лэжьэгъуэ ныбжьым итхэм ятещІыхьауэ сом 14050-рэ, пенсионерхэм ятещІыхьауэ сом 11085рэ, сабийхэм ятещІыхьауэ сом 14160-рэ хъууэ гъзувын.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Правительствэм и Унафэщі МУСУКОВ Алий.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Правительствэм 2019 гъэм фок адэм и 26-м къыдигъэкІа унафэ № 173-ПП-м зэхъуэкІыныгъэхэр хэлъхьэным и ІуэхукІэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэ Правительствэм и Унафэ [•]2021 гъэм фокlадэм и 13-м

Налшык къалэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Правительствэм

унафэ ещі: «Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм къалэ ухуэныгъэхэмкіэ проектхэр зэрызэхалъхьэ и щіыналъэ мардэхэр къэштэным и ІуэхукІэ» Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Правительствэм 2019 гъэм фокlадэм и 26-м къыдигъэкІа унафэ №173-ПП-м хэлъхьэн мы унафэм и

гуэдзэным къыщыгъэлъэгъуа зэхъуэкІыныгъэхэр.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и МУСУКОВ Алий. Правительствэм и Унафэщі

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм Транспортымрэ гъуэгу хозяйствэмкІэ и министерствэм теухуа положенэм зэхъуэкІыныгъэхэр хэлъхьэным и ІуэхукІэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Правительствэм и Унафэ ⁻2021 гъэм фокlадэм и 17-м

Налшык къалэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Правительствэм унафэ ещі: Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм Транспортымрэ гъуэгу хозяйствэмкlэ и министерствэм теухуа положенэм, «Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм Транспортымрэ гъуэгу хозяйствэмкіэ и министерствэм и Іуэхукіэ» Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Правительствэм 2019 гъэм щэкІуэгъуэм и 29-м къыдигъэкІа унафэ №211-ПП-мкІэ къищтам, мы къыкІэлъыкІуэ зэхъуэкІы-

5-нэ пунктым:

ныгъэхэр хэлъхьэн:

а) 5.24-нэ пункт къуэдзэм къару имыІэжу къэлъытэн; б) 5.38-нэ пункт къуэдзэр мы къыкІэлъыкІуэм хуэдэу къэхьын: «5.38 езым и компетенцэм къриубыдэу Министер-

ствэм федеральнэ законодательствэм тету къещтэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и щІыналъэм такси автомобиль псынщіэхэмкіэ ціыхухэмрэ абыхэм яіыгъ хьэлъэхэмрэ къешэкІынымкІэ къагъэхъу административнэ хабзэншагъэхэм ятеухуа протоколхэр ятхыну полномочиехэр зрат къулыкъущі эхэм я спискэр;»

в) 5.40-нэ пункт къуэдзэр мы къыкІэлъыкІуэм хуэдэу къэхьын:

«5.40 такси автомобиль псынщіэхэмкіэ ціыхухэмрэ абыхэм яіыгъ хьэлъэхэмрэ къешэкіынымкіэ іэнатіэм щІыналъэ къэрал кІэлъыплъыныгъэ щрегъэкІуэкІ;»; г) 5.53-нэ пункт къуэдзэр мы къыкІэлъыкІуэм хуэдэу къэхьын:

«5.53 автомобиль транспортым, щІылъэрызекІуэ къалэ электрическэ транспортымрэ гъуэгу хозяйствэмрэ я ІэнатІэм щІынальэ къэрал кІэльыплъыныгъэ щрегъэкІуэкІ;»;

д) 5.54-нэ пункт къуэдзэм къару имыlэжу къэлъытэн; 2) 6-нэ пунктым дэщlыгъужын мы къыкlэлъыкlуэм хуэдэу зэрыт

6.20-1-нэ пункт къуэдзэр: «6.20-1 социальнэ дэlэпыкъуныгъэрэ социальнэ къыщхьэщыжыныгъэрэ хуэныкъуэ цlыхухэм пщlэншэу юридическэ дэlэпыкъуныгъэ ярет лъэlухэр, тхьэусыхафэхэр, правовой теплъэ зиlэ адрей документхэр гъэхьэзырынымкіэ икіи ціыхухэм я сэбэп зыхэлъхэр хъумэнымкіэ абыхэм я ліыкіуэў судхэм, къэрал, муниципальнэ органхэм, организацэхэм къыщоув федеральнэ законхэм, Урысей Федерацэм и адрей хабзэ мардэхэм, Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и законхэм

зэрышыубзыухуам тету;» Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и МУСУКОВ Алий Правительствэм и Унафэщ1

Текlуэныгъэмрэ Абхъаз Республикэм и ТекІуэныгъэмрэ щхьэхуитыныгъэмрэ я махуэр абхъазхэм я дежкіэ мыхьэнэшхуэ зиlэ гуфlэгъуэщ. Ар Апсным и тхыдэщіэм щыш іыхьэ нэ-

щхьэхуитыныгъэмрэ я махуэ лъапІэ хъыщхьэщ. Къэралыгъуэ щхьэхуэ хъуа республикэм нобэ иіэ хъугъуэфіы-гъуэхэр куэдщ. Мащіэ-къым а лъэпкъым и щхьэхуитыныгъэм щІита уасэр.

гъэми. НОБЭ хуэдэ махуэхэми щІэх-щІэхыуи ди къуэш абхъазхэм ягу къагъэкІыж лъэпкъ мащІэм лей къыщытехьэм езыхэм я фІэфІыныгъэкІэ зауэ губгъўэм къалэхэм, къэралхэм къи-

кІахэу

хэмрэ

Абы я щхьэр халъхьащ и

къуэ пажэ щэ бжыгъэхэм.

Къапщтэмэ, нобэрей ма-

1992 гъэм куржы хьэщхьэрыІуэхэм Абхъазым иращІылІа зауэм и хъыбарыр занщізу дуней псом щыіуащ икіи Урысейм, Осетие Ипщэм, Кавказ Ищхамэ къэралхэм ящыщ лІы хахуэхэр кlуэуэ щlадзащ. Кавказым ис лъэпкъхэм я Конфедерацэм къызэщІи-Іэта цІыхухэм гъуэгу гугъухэр зэпачри, я къуэшхэм якъуэуващ. Абхъазым зэи щыгъупщэркъым я къарур къызэщІагъэуІуэу Апсным и зыгъэбыда лъэшагъыр дзэлі хахуэхэм я ціэхэр -Къалмыкъ Юрий, Сосналы СулътІан, Щэныбэ Мусэ, Сосламбеков Юсуп, Хъуадэ Іэдэм, нэгъуэщІхэри. А хэкуліхэм къызэщіаіэта къа-

Жылэ Іэщэншэм танккіэ, кхъухьлъатэкІэ, топкІэ, шэкъэуэжхэмкіэ ятезэрыгуа къриубыдэу Апсным и уіэбийм и гущІэгъуншагъэр гъэр игъэхъужащ, и щхьэегъэлеят. АР-м и цІыху мин хуитыныгъэр къэрал зыббжыгъэхэм къатехьа лейр жанэм къыщалъытащ. УрыпсалъэкІэ

лъэпкъгъэкІуэдыр зи гура-

щэу утыку ихьа куржыхэр.

тэжыным хуэдизщ, а псори къуэгъухэмрэ я фіыщіэкіэ, зэрыщыт дыдэм хуэдэу Абхъазым нобэ иІэ эконожаІэртэкъым зауэм щылэжьа дунейпсо зэгухьэны-

мыр гъащіэр я фіыщіэщ Абхъазым и цІыхуу зауэм хэкІуэда мини 3,5-м нэбла-Ауэ абхъаз лъэпкъ ха- гъэр къызэрегъэпэщ. хуэм, абы и пашэу а зэкуржыхэр къащІытеуам и щагъэлъапІэ трахыну иужь ихьахэм япэщІэувэну. А зэхэуэ гуащІэм зэрыхэтым хуэдэу, Абхъаихьа щіалэщіэхэр, хамэ зым дзэ зэригъэпэщащ, АР-м ЗыхъумэжыныгъэмкІэ япІэ иригъэзэгъащ. Ардзинбэ Владислав и унафэм щІэту лъэпкъымрэ абы къыкъуэтхэмрэ я къалэн нэхъыщхьэм пэлъэщащ: бийр я хъэрэм, Приднестровьем, щІыгу ирахужри, я щхьэхуитыныгъэр зэфІагъэувэжащ.

гъэхэм

Фигу къэдгъэкІыжынщи, 1992 - 1993 гъэхэм Абхъазым щекІуэкІа Хэку зауэм крайм, Осетие Ипшэм, Адыгейм. Тыркум икІа цІыху минитым щигъу кіуащ, абыхэм ящыщу цІыху 51-м «Абхъазым и Ліыхъужь» ціэ лъа- гъэр ихъумэжыну утыку піэр зэрахьэ, щіалэ 247-м зэрихьам и телъхьэу щы-Леон орденыр иратащ, зауэлІ 623-м «Хахуагъэм папщІэ» медалыр хуагъэфэрумрэ зи хэку зыхъумэж- щащ. Зауэр зэрекіуэкіа мапэлъэщыфакъым хуэ 413-м щ алэщ э 260-рэ, ДИ жагъуэ зэрыхъущи, хэкІуэдащ.

Илъэс 30-м нэблэгъащ абы лъандэрэ. А зэманым къыпхуэмыІуэ- сей Федерацэмрэ я дэІэпы-

микэ щытыкІэр ирегъэфІакІуэ, и зыхъумэжыныгъэр егъэбыдэ, шынагъуэнша-

Абхъазым и ТекІуэныгъэм маным щыта Ардзинбэ Вла- и юбилейхэм деж парад дислав сымэ яхузэф Экlащ дахэ щок Іуэк I а лъахэм. Абы щхьэусыгъуэ пэжыр наlуэ цlыхухэри, нэгъуэщl щlыпlэ къащlыну, къэралыгъуэр къикlыу къакъуэувахэри. Нобэми яхуэухыркъым, къакъузувзу ядэззуахэм фІыщізу хуащіыр. Дгъэщіагъуэ щхьэкіэ, ар и хьэлщ, и дуней тетыкІэщ бгырысым. Кавминистерствэ иухуащ, бата- казым ис лъэпкъхэм пэжыр льонхэмрэ бригадэхэмрэ я гъуазэу игъащ эми къокіуэкі. Абыхэм яфіэфікъым нэхъ лъэщыр къарууншэм тегушхуэныр. Кавказым щалъытэ щхьэкіэ, абы Іэмал имыіэу шіыгъун хуейш пшІэмрэ пэжагъымрэ. Арагъэнщ ди щІалэхэр езышэжьар. Eтlyaнэрауэ, къуэшым къыщхьэщыжыныр я лъым зэры-Кавказ Ищхъэрэм хыхьэ хэтым тригъэгушхуауэ жы республикэхэм, Краснодар пІэ хъунущ. Къыхэгъэщын хуейщ, бгырысхэр щхьэхуи-Приднестровьем, тыныгъэм хуэпабгъэу сыт щыгъуи зэрыщытар. Абхъазым бийр къызэрытегуп-

> щІалэхэр. Нобэ Апсным иІэ хъуа псэукІэр щыхьэт тохъуэ лъэпкъ нэхъ мащІэ дыдэми и щхьэ и унафэ ищІыжыну зэрыхузэфІэкІынум.

ліам, абы и щхьэхуитыны-

мытынкІэ Іэмал иІакъым ди

ФІым хуэпабгъэм сытри къохъулІэ! Абхъаз Республикэм мамырыгъэрэ зыужьыныгъэрэ илъыну Тхьэм

НЭЩІЭПЫДЖЭ Замирэ.

къым и псэукіэм, тхыдэщіэм зи псалъэ, зи Іуэхущіафэ, зи ліыхъужьыгъэ хэзылъхьа лІы хахуэр. Захуагъэм, псэ хьэлэлагъэм и щапхъэт ар. ATIЭ, хахуэ хъунур ціыкіу щіыкіэ къожьэ. Зэрысабийрэ къыдэгъуэгурыкіуахэм ягу къагъэкіыж ар дэхуэхам къыщхьэщыжы-

итщ.

фу, дэІэпыкъуэгъу хуэныкъуэр имыгъэщІэхъуу зэрыщытар. И къуажэгъухэм жаlэж зэгуэр Сосналы Сулът ан езыр ныбжыш Тэу псыежэх уэрым ирихьэжьа щ алэ ц ык ухэр къригъэлауэ зэрыщытар. ПэщІэдзэ еджапІэр къиуха нэужь, кхъухьлъатэзехуэхэр щагъасэу Сызрань щыІэ дзэ авиацэ еджапіэм щіэтіысхьащ, 1978 гъэм абы къиухащ маршал Жуковым и цІэр зезыхьэ дзэ академиер. 1989 гъэм ар СССР-м и къару узэдахэм къыхэкІыжащ, СССР-м щІыхь зиіэ и дзэ кхъухьлъатэзехуэ ціэ лъапіэр иІэу. Совет зэманым а цІэ лъапІэр зыхуагъэфэщауэ адыгэм яхэтар Сосналым и закъуэщ.

Зи Іуэхухэр пэжым хуэгъэпсауэ псэуа.

гурэ псэкіэ лъэпкъым хуэлэжьа Сосналы Сулътіан ди ліыхъужьщ. 1942 гъэм мэ-

лыжьыхьым и 23-м Къэбэрдей-Балъ-

къэр АССР-м хыхьэу щыта Винограднэ

къуажэм дунейм къышытехьаш лъэп-

«СССР-м щІыхь зиІэ и дзэ кхъухьлъатэ-зехуэ» полковник Сосналы СулътІан кхъухьлъатэзехуэу иригъажьэри, авиацэ полкым и командир къулыкъум нэсат. Снайпер-кхъухьлъатэзехуэр 500-рэ парашюткі э уафэм къелъащ. Уэгум зэрита зэманыр къэббжыжмэ, сыхьэт 3500-м фокт.

Абы и цІэр итщ «авиацэ энциклопедием». 1992 - 1993 гъэхэм Абхъазым щекІуэкІа зауэм Сосналыр и курыкупсэм хэтауэ жып Іэ хъунущ. 1992 гъэм и жэпуэгъуэм ар Абхъазым ЗыхъумэжыныгъэмкІэ и генеральнэ штабым и унафэщІ ящІ. «Двенадцатый» - аращ ціэ бзыщіауэ Сосналым Абхъаз зауэм щызэрихьар. ЗэпІэзэрыту, мыгужьейуэ, Іуэхур зэпилъыту егупсысынурэ, итІанэт унафэ щищІынур. Абхъаз зауэм япэу щызыІэрагъэхьа текІуэныгъэт Гагрэ хуйт къызэращІыжар. «Гагрэ хуит къэшІыжынымкІэ яшІапхъэм щегупсысым, Генеральнэ штабым и унафэщ Сосналым зыІут ІэнатІэм къыщигъэлъагъуэ зауэлі Іэмалхэм нэмыщі, нэгъуэщі зы

Іущыгъи къылъыкъуэкІащ: лъэпкъ зэхуэмыдэхэм къахэкіа зэуакіуэхэм яіэ хьэлщэнхэм щыгъуазэти, ахэр зэрыпхутегъэгушхуэн Іэмалхэри зэпилъытырт. Абы мыхьэнэшхуэ иІэт», - итхыжауэ щытащ Абхъазым и лІыхъужь, генерал-майор Аршбэ Владимир. «Абхъазым си напэрт сызышар», - жиlат езы Сосналыми иужькlэ. Зауэр иуха нэужьи Сосналым зыхъу-

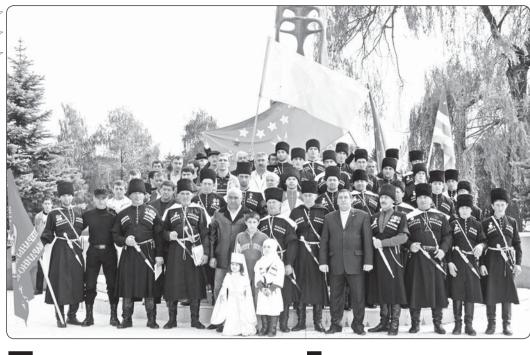
ирихьэкІащ. 1996 гъэм къулыкъур къигъанэри, Къэбэрдей-Балъкъэрым къигъэзэжат. Ауэ Абхъазым и президент Бэгъэпщ Сергей и лъэјукіэ 2005 гъэм игъэзэжащ икіи Абхъаз

Республикэм зыхъумэжыныгъэмІэ и ми-

мэжыныгъэмкІэ министрым и къулыкъур

нистр ІэнатІэм 2007 гъэ пщІондэ пэрытыжауэ, Налшык къигъэзэжащ. Абхъазым и ЛІыхъужь, Абхъаз Республикэм и дзэ узэдахэм я генерал-лейтенант, «ПщІэрэ Шіыхьрэ» къэрал дамыгъэ лъапіэр зыхуагъэфэща Сосналы Сулътіан 2008 гъэм и щэкІуэгъуэм дунейм ехыжащ. Абы и фэеплъыр дэтщ Сыхъум и къалэкум, хэкур зыхъумэжахэм папщІэ яухуа паркым

Сулътіан гъащіэм куэдрэ псэзэпылъхьэпіэ иригъэуващ, ауэ сыт щыгъуи ліыгъэ къылъыкъуэкІащ абы. Дауи, лІыгъэ пхэлъын папщІэ ухуейщ напэ къабзэ. Сосналы СулътІан арат зэрыгъуазэр. Ар адыгэ щапхъэщ абхъаз щІэблэм я дежкІэ.

Гъуэгуанэ щІэщыгъуэ

Иджыблагъэ дэ, гуп ціыкіу дыхъуу, Аб- щіэрауэ мазэм зэ дыкъохьэ хъаз Республикэм и шІыпіэ зыбжанэм дыщыlащ. Иужьрей махуэхэм ящыщ зым щlалиплlыр: ди шуупэ гъуазэу къызэдэтлъыта Жылэтеж Валерэ, а щІыналъэм бысым къыщытхуэхъуа Къущхьэ Арсен, иужьрей илъэсхэм дэнэкіэ згъазэми гъуэгугъусэ къыщысхуэхъу зи хабээ Бабыгуей Сосрыкъуэ, мы тхыгъэр зытх сэ, дызэщІыгъуу, дыкъызэдихутащ а республикэм хы ФІыцІэмкІэ егъэщІылІа и щіыпіэ нэхъ зыкъизыххэм хабжэ Пицундэ хытІыгуныкъуэм и щІыгум.

ДЫКЪЫЩЫУВЫІАР «Апсны» зи фіэщыгъэ зыгъэпсэхупІэм и Іэшэлъашэрщ. Къатийуэ зэтет унэшхуэм и бжэlупэм дыщыІухьэм, дэ зэуэ гу лъыттащ и щІыхьэпіэм щіэщі теплъэ зэриіэми, и лъабжьэм къышрагъзувэкІа тетІысхьэпІэхэмрэ абыхэм я пашхьэ къит Іэнэ зэпэхъурейхэмрэ щІалэ гупышхуэхэм къызэраувыхьами.

«Хэт сымэу пІэрэ мыбдежым дыщызрихьэлlахэр?» - гупсысэм дызэрихьэу да-щекlуэтылlэм, гупзэхэшэу тщlыгъум къыдијуэкјащ ахэр Къэбэрдейм икја ди щјалэхэр арауэ зэрыщытыр.

Псом япэр фІэхъус зэхыныр арати, ар зэрызэфІэкІыу дызэрыцІыхуащ. дызыбгъэдыхьа Іэнэм пэрысахэщ Джэрыджэ Сэрэбий (Жэмтхьэлэ), Мустэфар Руслан (Бахъсэн къалэ), Щордэн Тимур сымэ. Ахэри, адэкІэ нэхъ пыІукІуэтауэ щызэхуэсахэри гуапэу къызэрытхупыкъуэкlар дызыгъэгушхуэт.

Сэ, Щордэнхэ Тимур, мы лъэхъэнэм Къэбэрдей-Балъкъэрым къикІыу мы щІыпІэм зи лъэ къизыхьа гупым срапашэщ. Зэрыфщіэщи, фокіадэм и 30-м ди къуэш республикэм гуфІэгъуэ Іуэхугъуэхэр щекІуэкІынущ. Абхъазым щызэуа ди щІалэхэм ящышу къытхузэшІэкъуа цІыху 50-р. фокlадэм и 20-м къэсахэри къытхэту, мы ьэшІэшым и пэш нэхъыфІхэм, бысымхэм къызэрытхуагъэфэщауэ, дыщІэсщ. Ди гъусэщ мы Хэкум и щхьэхуитыныгъэм папщіэ зи щхьэ хэзылъхьа ди щіалэхэм я бынхэри, я адэ-анэхэри, - къыджиlащ Щордэным, ди япэ упщІэм и жэуапу.

- Тимур, блэкіа илъэсхэми мы щіыкіэм тету фыкъызэрырагъэблэгъам дыщыгъуазэщ. Уэ сыт дэщІыбгъужынт абы?

Къыхэзгъэщыну сызыхуейр аращи, къыдэджэ къудей мыхъуу, ди щыІэкІэзыщыгъэпсэхукІэри гъэ къэс нэхъ дахэ хъууэрэ йокіуэкі. Лъэныкъуитіри, бысымхэми дэри, нэхъыбэ дызэрыгъэхъуу, лэжьыгъэу къетхьэжьэхэми арэзы дыкъащІу апхуэдэщ.

- Зэрызыщывгъэпсэхум и мызакъуэу, Іуэхущіафэу къыщызэдефхьэжьэхэми я гугъу къытхуэщІыт, Тимур.

 Фокlадэм и 30-р Абхъазым и щхьэхуитыныгъэр щызыІэригъэхьа и махуэщи, ар дагъэлъэпІэну, абы теухуауэ ирагъэкІуэкІыну Іуэхугъуэхэр даІыгъыну ди щІалэхэр къэкІуауэ аращи, ари лэжьыгъэщ, къыхэдгъэщ зэрыхъунумкіэ. Жыпіэнур арамэ, мыпхуэдэ махуэхэм нэгъуэщ Іуэхугъуэхэри щыдогъэкІуэкІ. Псалъэм папщІэ, мы Хэкум и щхьэхуитыныгъэм щІэзэууэ хэкІуэда ди щалэхэм я адэ-анэхэм пенсэ къратри, ахэри гъэ къэс къыдошэ, езыхэм ехьэлІа я тхылъымпіэхэр мыбдежым щіэрыщіэу щагъэлъэгъуэн папщІэ. А Іуэхур зэрекІуэкІым кІэлъыплъынри ди пщэ къыдохуэ. Мыдрейуэ. Езыхэм я фІэфІыныгъэкІэ къакІуэу, Абхъазым и щхьэхуитыныгъэм папщІэ зэуахэм я бынхэми мы щІыналъэм и цІыхуу зэрыщытым щыхьэт техъуэ тхылъхэр («гражданство») къахузэдгъэпэщу аращи, а Іуэхури мы махуэхэм иредгъэхьэліауэ зэфІыдогъэкІ, - къыпищащ и псалъэм Щордэным.

- Тимур, фи зэгухьэныгъэм и щыlэкlэ-зэхэтыкlэм, къыщекlуэкlхэм ятеухуа тхыгъэхэр Интернетми вгъак уэркъэ?

- Дауи! Апхуэмыдэу хъурэ? ДызэІущІами дызэпсэлъами, къэдухэсахэм теухуауэ ГУГЪУЭТ Заремэ. хъыбар кіэщіхэр къыдолъхьэ. Я нэхъ ма-

Мыбдежым щыс щалэхэр дауэ феплърэ Интернетым гуп щхьэхуэ-щхьэхуэхэр, адыгэхэми абхъазхэми ящыщу, лъэпкъитІыр зэщызыгъэхьэжыну, ари егъэлеярэ ерыщу, хущіэкъухэр зэрисым?

- А Іуэхум сэри хуабжьу сропіейтей. Дэ. Абхъазым и щхьэхуитыныгъэм щІэзэуа щІалэхэм, лъэныкъуэ зедгъэзыжмэ, щІыналъитІым зэпыщІэныгъэу зэхудиІэм сыту піэрэ къыхэнэнур? Ди гупыр, къыхэдгъэщ зэрыхъунумкіэ, ди зэпыщіэныгъэм и иужьрей кіапсэщ. Дэ дыщымыіэжмэ, ди республикэм мы щіыналъэм къыхуиіэ хущытыкІэми зэхъуэкІыныгъэ дызыхуэмейхэр къызэрырикІуэнум си щхьэкІэ шэч къытесхьэркъым. Аращи, сэ хэгъэунэхукауэ сыт хуэдэ утыкуми щыжызо!э ди гупыр, Къэбэрдей-Балъкъэрым щыщу Абхъазым и щхьэхуитыныгъэм щІэзэуахэр, адыгэхэмрэ абхъазхэмрэ ди зэхуаку хуабагъэ, зэхущытыкІэ дахэ дяпэкІи зэрыдэдгъэлъыным дызэрытелэжьэнур. Аращи, Интернетым дэр щхьэкІи абхъазхэм щхьэкІи фіеягъэ-Іеягъэ къизылъхьэхэм жэуап естыжыххэркъым, «мывэкІэ къоуэм шІакхъуэкІэ еуэж» псэлъафэм сытету, сапэмыпсэлъэжыххэмэ нэхъыфіщ, жызоіэри.

- Фи зэгухьэныгъэм мы зэманым дапщэ хэт, Тимур?

Дэфтэрым итыр цІыху 407-рэщ. Ахэр зауэ екІуэкІам къыщыхэжаныкІахэращ. АрщхьэкІэ, фызэрыщыгъуазэщи, щыІащ къакіуэу зымащіэкіэ фіэкіа арыххэу яхэмыту зыгъэзэжахэри, гъуэгум къытехьэтекІыжу къыткІэлъыкІуахэри, мы Хэкум щыщу, зауэ-банэм хэкІыу, Къэбэрдей-Балъкъэрыр егъэзыпіэ зыщіахэм адэкіэ къащыдэІэпыкъуахэри. Апхуэдэхэри, дызэрызэгурыІуар аращи, дяпэкІэ хэдгъэхьэнущ ди ветеран зэгухьэныгъэм.

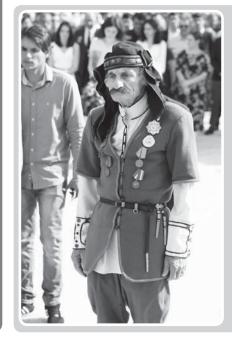
- Мыбы шызэуахэм я бынхэр фи зэгухьэныгъэм и лэжьыгъэм дапхуэдэу ызэрыхэфшэну фи гугъэр'

- Мы къулыкъум сызэрытеувэрэ куэд щ акъыми, дигу итлъхьа псори зэдгъэхъулІэныр зэуэ къытхузэпыщэркъым. Ауэ ди щіалэхэм ящыщу мы гъэм зыкъизымы-чыфын хуэдэу къыхэзыгъэщахэм есіуэкіат: «Фэ фынэмыкІуэфынумэ, фи бынхэр хэдвгъатхэ!» - жысlэри. Дэ, мыбы щызэуахэр, зэрыгурыlуэгъуэщи, зэманыр кlуэтэху нэхъ мащіэ дохъу. Ди жагъуэ зэрыхъуу къыхэзгъэщынщи, мы щІыпІэм зауэр зэрыщиухрэ, ди щ алэхэм ящыщу 92-р дунейм ехыжащ. УпщІэ къоув: «Апхуэдэу екІуэкІмэ, хэт абы щыгъуэ мы Хэкум къакІуэу, ди піэкіэ Текіуэныгъэр ядэзыгъэлъэпіэнур?». Ауэ щыхъукІи, абыхэм ягу нэхъ дыкъызэрагъэкІыжыну щыІэр, сэ къызэрыслъытэмкіэ, ди щіэблэращ. Къризэщіэткъуэжу къыхэдгъэщынщи, ди зэгухьэныгъэм хэтхэр мы зэманым нэхъыбэу дызэлэжьын хуейр тщыщ щІалэхэм, абыхэм я унагъуэхэм, я Іыхьлыхэм псэуным теухуауэ къахулъыкъуэк Іуэхугъуэхэм зыщыдгъэгъуэзэнырщ, зэрытхузэфІэкІкІи защІэдгъэкъуэнырщ

Мыбдежым, Тимур, сыщынопсэлъыліэм сигу къэкіаращ: зи гугъу тщіы зэпыщіэныгъэм, дымыгъэтіасхъэу, адэкіи къыпедгъэщэну ди мурадмэ, мы Іуэхум къыхэшэн хуейр езыхэм я фІэфІыныгъэкіэ Абхъазым къакіуэу щіыналъэм и щхьэхуитыныгъэм щіэзэуа ди щіалэхэм я бынхэм я закъуэкъым, атІэ а лъэхъэнэ дыдэм зи Хэку зымыбгына езы абхъазхэм я щіэблэри къешэліапхъэу къыщіэкІынущ.

Пэжщ, ди бынхэр къыщытшэкіэ, ахэр мыбы щыІэу къыддэзэуа ди къуэшхэми я щіэблэм зэраіудгъэщіэным яужь дитыпхъэщ. Мызыгъуэгукіэ тхуэзэфіэкіынур аращи, иджыпсту зи гугъу пщ а а Іуэхури мы Хэкум и иджырей Іэтащхьэм дыщыІущІэкІэ къэтІэтынущ. Догугъэ ди зэрыІыгъыныгъэм адэкІи къыпызыщэн лъэбакъуэу ари къытхущІэкІыну.

Епсэльар КЪУМАХУЭ Асльэнщ.

Махуэгъэпс

Экономикэ

Политикэ

Кавказ Ищхъэрэ Жылагъуэ Іуэху

Зэм йокІуэтыж, зэми къыдобгъэрыкІуэ Апхуэдизу зигъэбыдащи, уеблэмэ дэ абы десэж хуэдэщ

Дунейм и махуиті зэхуэдэкъым. Щіыпіэхэри аращ. вакцинэ зэребгъэщіамкіэ Зым вулканыр къыщыщеудри, ціыхухэр ирехужьэ, адрейм псыдзэ къащыщІолъадэ, псэуалъэхэр ирихыу, ещанэм бгы лъагэхэм къыщеха ятІэмрэ мывэхэмрэ гъуэгухэр щызэхуащащи, щыпсэухэм пыщіэныгъэ хуаіэжыркъым. Епліанэм... Хъунщ, хъунщ, арыншами, гурыІуэгъуэщ абыи гузэвэгъуэ къызэрыщыхъуар - ахэр куэду зэщхьэщокі икіи дэтхэнэми езым и щхьэусыгъуэ иіэжщ. Ди гур зыгъэфіыр зыщ: къэхъукъащіэ къэс ужьыхыжынуш, и піалъэр къэсмэ, къахуэнэжынури я Іэужьхэр гъэкіуэдыжынырщ.

АУЭ иужь илъэсхэм ди узым и пащхьэм шэсып э гъащІэм къыхыхьа ковид- быдэ къущатыркъым, къоуэ-19-р - мис а коронавирус ліэнымкіэ шынагъуэр зыемынэунэр Абы щІыпІи, щІыналъи, дейщ. КъищынэмыщІауэ, гъунапкъи ищІэркъым. Ду- сымаджэщми, нэхъ Іеижынейпсо цІыхубэм къытлъыкъуэкІа а уз зэрыцІалэм латэми укъыщІигъэхутэнукъытхуихьа шынагъуэр зылъэмы Іэса къэрал щы Іэ- Ар занщ Ізу хьэкъ пщохъу, къым, текІуауи зыри зы- дзырхъ (цинк) бэн къэІулІыщытхъужыфынукъым. Нэш-хуэгушхуэу икlи укlытэншэу хьам илъу щlалъхьэ хьэдэ-хэр щыплъагъукlэ. къытхуэкІуа узым и къэхъеикІар зыми къыхуэхутэрхъумэ вакцинэхэр къагупхъуэ гъэхьэзырыным зэгъусэу яужь ихьэну. Арщхьэкіэ, сыт щыгъуи хуэдэу, ди жэрдэм псори Іумпэм къым, щхьэхуэщ нэхъ къищ- рыуэжащ: аращ абы и хьэ-CITIA-M HIPIXIVI HINEPOCHIMAджэри щигъаліэри куэдкіэ лъэщу икіи псынщіэу къыщынэхъыбэщ, абыхэм я бжыгъэм кІэрыхунуи фэ тет-

Дэ ди вакцинэхэр хуабжьу зэрысэбэпыр игъэбелджылащ. Иджы ар захъуэж, дыхрагъэлъафэу. щызокІуэ къэрал 50-м щІи- Я гуэныхь дыхуейкъым: жиІащ мыбдежым Урысейм зэфІэкІ езым и фейдэ къызэрыщи- щытыкІэр мылъыхъуэр: нэхъыщхьэр папщіэ. Мастэхэіупіэхэр сыкъару зэкъуэткіэ а хьэщхьэ- маджэщхэм я мызакъуэу, дытекІуэнырщ. Аращ ди хущхъуэм апхуэдизу щіэупщіэшуэ щійіэри. нэхэм я къыкlэлъыкlуэ дзахэм макlуэдэ, дауи, зи щlэблэхэми мыгувэу езыхэм гугъу тщlыр Урысейм и я увыпІэ дунейм зэрыщаубыдынум

абы иращІэфырщ. ЗанщІэу ныкъуэм къыдгурагъэlуащ: мастэхэм Къамыгупсыс щыlэкъым:

- нэгъуэщіщ. къомкіэ ягъэмащіэ къуращи, абы и реанимацэ пакъым. АтІэ ар хъарзынэкъэ?!

Ауэ, ди жагъуэ зэрыхъунщи, ар къыщыдгурыІуэр къым, къызэрежьэу еджа- кlасэ хъуа иужькіэщ. Ди гъэшхуэхэри дохутырхэри щхьэми хуэтхьыркъым: лъэкъаруушхуэкlэ пэува пэтми. ныкъуэкlэ дыкъыщыт хуэ щхьэми хуэтхьыркъым: лъэ-Зэкіэ яхузэфіэкіар ущызы- дэщ. Армырамэ, хушхъуэ зыхрагъэлъхьэн папщіэ іэсысынырщ. Урысейм пасэу мал псори къыщызэракъыхилъхьат апхуэдэ хущ- гъэпэща ди къэралми ди республикэми цІыхухэр щхьэ щемыпіэщіэкірэ мы Іуэхум?

АпщІондэхукІэ коронавизыщі Къухьэпіэм ар ида- русыр аргуэру къызэщіэташ. КърикІуари долъагъу: лыр - зэми икІуэт, лъэры- ЗыщІригъэх хъунукъым... мыхь хъу хуэдэу зещ добгъэрыкІуэ. Хэбгъэзыхьмэ, нэхъ къаруушхуэкІэ. Бжыгъэхэр къэпхьыныр сэбэпыншэщ: абыхэм махуэ зэманым къэс, уеблэмэ сыхьэт къэс гъум. УФ-м и Президентым властыр зыіэщіэлъхэм яхукъагъанэркъым зэрахъуэкІын уеблэмэ тыкуэнышхуэхэм, щэнхабзэмкІэ унэхэм, еджапіэхэм къыщызэіуахащ, до-Шэч хэлъкъым ди вакци- хутыр гупхэр щіыпіэ пхы-

щІыналъэ абрагъуэхэрщ. текІуадэркъым. Зэмани Дэ ди тхыгъэ ціыкіур нэхъ Сэ. псалъэм и хьэтыркіэ. зытедухуари езы ковидыр- маститіыр къысхалъхьэным къым, атІэ а хущхъуэхэм псори зэхэту ихьар сыхьэт щІигъуркъым.

сертификатыр хуагъэкІуащ - зи номерыр къикІым сом мини 100 къехьэху, щіыпіэ языныкъуэхэм приз гуэрхэр щагъэуващ. Арщхьэкіэ ди ціыхухэр течыгъуейщ. Пэжщ, ди деж, Тхьэм и шыкуркІэ, къухьэпІэ къэралхэм хуэдэу зыщІэн зымыгъуэтхэр уэрамхэм къыщыдыхьэркъым, вакцинэр ямыдэ хуэдэу заудэн, зэрызекъуэн, полицэхэм ефыщІэуэн му радкіэ. Ауэ, итіани...

Іуэхур абы нэсащи, иджы Іэщіагъэліхэм къыхалъхьэ сэбэп хъуну къалъытэ нэгъуэщІ хэкІыпІэ: мастэ зыхезыгъэјухэм зыгъэпсэхугъуэ махуищ иратыну. Тегъэщіапіэ ящі языныкъуэхэм вакцинэр къазэрытехьэлъэр. ГурыІуэгъуэщ я фэри я ныбжьри зэрызэхуэмыдэм хуэдэ дыдэу, цІыхухэм я узыншагъэри зэрызэшхьэшыкІыр. тэр зэмызэгъахэр хъуркъым - лэжьапІэр къагъанэмэ, я улахуэм зэрыкІэраудынум и мызакъуэу, езыри ІуагъэкІынкІэ хъунущ. Мис абы щышынэу жаГэ куэдыр. Дауи, сымаджэм бюллетень къыІих хъунущ, ауэ абы пыщІар зыхуэдизыр зыгъэунэхуам ещіэ. Атіэ, гукъыдэмыж къудеймэ-щэ?

Мис апхуэдэ зэгумыбзі ныгъэр гъэкіуэдын мурадкІэщ а зыгъэпсэхугъуэ махуищыр къыщІагупсысари. Абы щыгъуэми, зы мастэ къэс хуэзэу апхуэдэ хуитыныгъэ иратынущ зыкІи имыгъэнэшхъеяхэми. А жэрдэмыр нэсакІэщ Минтрудми. ФедерацэмкІэ Совет ми, Къэрал Думэми. АпщІондэхукІэ уз шына-

гъуэр мэятэ. Иджы ар и

пэнціывым щынэсынур дызыхыхьэ жэпуэгъуэ мазэрауэ хуагъэфащэ. Еджагъэшхуэхэм къызэрыджа-Іэмкіэ, щытыкіэр ефіэкіуэжу хуежьэнут мастэхэр нэхъ жыджэру зыхрагъэлъхьамэ. Властхэм цІыхухэм занщІэу тракъузэфыркъыми, къахуэнэжыр ахэр къагъэlулэнырщ. Аращи, зэхуэІуа шыІэкъым пхрыкІынкІэ е абы ещхь гуэр къагупсысын-

ЩІымахуэр щІыІэну жаІэ

Щхьэусыгъуэ псори иІэу иджы щыщІэдзауэ абы егъэпІейтей Европэр

Ар зэрыхъунур зыщІэр зыщ, ди щхьэщыгу итырщ, ауэ зэрымытыншынур хэт и дежкіи гурыІуэгъуэщ. Удзыфэхэм (щІыуэпсым егъэлеяуэ хуэсакъыну къэзыгъэувхэм) я зэщІэхъееныгъэм зыщиубгъуа иужьрей илъэсхэм мыбы щамыдэжу хуежьащ дунейр зыуфіей гъэсыныпхъэхэр.

ПСОМ япэу зэхуащ ар ф амы щ к із лажь эхэр щ. Къэрал зыбжанэм - Инджылызым, Польшэм, Франджым, Чехием хуэдэхэм - шахтхэр щызэхуащІыжащ. Куэдым зратащ къэбгъэщ эрэщ эж хъу энергетикэм: жьым и къарум игъэлажьэ электростанцхэр щІыналъэ куэдым къыщыхутащ, нэхъыбэж яухуэ. Дыгъэ бзийхэри къагъэсэбэпыну я мурадщ. ФІыщ: текІуадэшхуи щыІэкъым, щІыуэпсми зэран хуэхъуркъым. Апхуэдэ гупсысэхэм къэрал унафэщіхэри зэритхьэкъуар ООН-м и Ассамблее Нэхъыщхьэм иджыблагъэ иригъэкІуэкІа 76-нэ сессием къыщигъэлъэгъуащ Великобританием и премьер-министр Джонсон Борис: «Дэ Ищхъэрэ тенджызым щыдгъэтІысащ мэз-электрокъару къэзыт пкъохэр. Абы апхуэдизу сыщогуфіыкіри, сэ си ціэ Борисыр Борейуэ («жьы» къикlыу аращ) зэсхъуэкІыну сигу къокі». Ардыдэмкіэ щіигъэбыдэну хуейт энергием и нэгъуэщІ къыхэкІыпІэхэр къэлъы-хъуэным иІэ мыхьэнэр. Утыкушхуэм апхуэдэ зэгъэпщэныгъэ дыхьэшхэныр къыщимыхьами хъуну къыщіэкіынт ліыщхьэм, ауэ, нэхъ телъыджэжра-щи, Лондон кіуэжа иужькіэ ар зыщытхъуа электростанцхэр къзувы ауэ щыту ирихьэл эжащ: жьы къепщэртэкъым - абы езым и хабзэ иІэщ, сабийхэри щыгъуазэу. Псалъэм къыдэкІуэу жытІэнщи, нэгъуэщІ мыгъуагъи къылъыкъуэкІащ: бензин игъэхъуапІэхэм ящыщ куэдыр зэхуэщІат, адрейхэм автомашинэхэр щызэтрихьати, чэзум хэтхэр зэзауэрт. Хьэуэ, бензин ямыГэу аракъым, атГэ ар игъэхъуапІэхэм езышэлІэнырщ яхуримыкъур. Ауэ ар къызыхэкІар нэгъуэщІ Іуэхущ.

Псори дыщыгъуазэщ «Ищхъэрэ унэтІыныгъэ-2» бжьамийм къикіа псалъэмакъым. Гуемыіуу, нэмыукІытагъэ хэлъу иджыри топсэлъыхь. Къызыхуэтыншэу хьэзыр хъуами, иджыри мазиплІкІэ газ ираутІыпщхьэнукъым а ухуэныгъэр зи нэхэм бжэгъуу къыщ оуэхэм я зэранко. Абы Европэр зэрыхуа щытыкіэ гугъур нэхъ тынш ищіынут. Арщхьэкіэ...

... Арщхьэкіэ... Урысейм къыхуагъэув абы и піэкіэ Украинэм и щІыналъэм кІуэцІрыкІ бжьамийм ирагъахъуэ гъэсыныпхъэр нэхъыбэ ящІыну. Фегупсысыт: къэзыгъэувыр газыр зыщэркъым, атІэ Іызыххэрщ, нэгъуэщІу щытын хуейми.

КъухьэпІэм зытемыкІ хабзэ хуэхъуащ зэремыгупсысам, нэуфІыцІщхьэрыуэу зэрыбгъэдыхьам, ІэщІэкІа щыуагъэ псомкІи Урысейр игъэкъуаншэу Гъэсыныпхъэ щІыхум и уасэм егъэлеяуэ зэрыхэхъуар, и чэзум апхуэдэ гъэсыныпхъэу зрикъун зэримыгъэтІылъар ди къэралым и ягъэу къыщІригъэдзыну хущІокъу. АтІэ Урысейм къытрамылъхьэмэ, хэт тралъхьэн? Ауэ хэт ипэжыпІэкІэ къуаншэр газ кубометр миным и уасэр доллар миным зэрынэсамкіэ. Ипэкіэ зэрыжытіащи, «Газпром»-м и пщэ дилъхьэжа къалэн псори, къанэ щымы!эу, егъэзащІэ, абы и лъэныкъуэкІэ зыми гукъанэ къыхуищІыфынукъым. Псалъэм и хьэтыркіэ, Германием. Абы ди компанием кърищіыліа піалъэ кіыхь зэгурыіуэныгъэм ипкъ иткіэ газ кубометр миныр іэрохьэ доллар 220-кІэ(!). А уасэм текІынукъым рынок уасэхэр дэкІуейми къехми. Апхуэдэ дыдэщ Венгриери, Болгариери, нэгъуэщІ къэрал зыбжани. Ауэ адрей щэхуакіуэхэм нэхъ къащтащ биржэ уасэхэр. Ягугъащ гъэсыныпхъэ щІыхур пудыбзэу яГэрыхьэну. АршхьэкІэ биржэр езыр джэгущ, абы къигъэщІ зэхущытыкіэхэм хэтхэми зэреджэр джэгуакіуэхэщ. Мыбдежым хуабжьу ущыхилъэфэнуи тІзу еплъынукъым. Къащыщ ари аращ, щытык і э гугъўи ихуащ.

КъухьэпІэм зыкъыщІигъэкъуэну хуэбгъэфащэ хъуну къыщІэкІынт я «къуэшхэм» я энергетикэ шынагъуэншагъэм апхуэдизу тегузэвыхь США-р. Зышыдгъэгъупшэнкъым ар гази шыдагъи куэду зыщэ къэралу зэрыщытыр. Ауэ абы Европэр аргуэру утыку къринащ: иджы Америкэм и Штат Зэгуэтхэм гъэсыныпхъэр Азием иригъашэмэ нэхъ и фейдэщ: абы нэхъ лъапізу щещэ. Мыдрейхэм къахуэнэжыр фіамыщі къыщыщіах шахтэхэр, абыкіэ лажьэ электростанцхэр зэф агъэувэжынырщ. Ауэ ари шІэхыу зэфІэкІыну Іуэхукъым.

ЩІыІэ хъуну зыхуагъэфащэ щІымахуэм апхуэдэу ирохьэл Іэ Европэр.

Хэхыныгъэхэм

я ужькІэ

Апхуэдизу куэдыр зыпэплъа икіи зытепсэлъыхьа хэхыныгъэхэр зэфіэкіащ.

Къэрал Думэм тіысыпіэхэр къащы-

Іэрыхьащ зэпеуэ гуащІэм щытекІуахэм. А

бэнэныгъэм кърикіуахэм псори дыщы-

гъуазэщи, зэкІэ я гугъу тщІынкъым. Къэдгъэлъэгъуэн къудейщ, нэхъапэми

хуэдэу, артист, журналист, спортсмен

АХЭР политикэм хьэжьнэжь хэхъухьа

икІи махуэ къэс зи нэкІухэр тлъагъу цІыху-

хэм я гъусэу Урысейм къыпэщыт къалэн ин-

хэр зэф Іэхыным елэжьынущ. Ар хъар-

зынэщ, сыту жыпіэмэ, езыхэм я Іэнатіэхэм

ехъулІэныгъэ инхэр къыщахьащ, аращ хэ-

Аршхьэкіэ, къызэрыщіэкіымкіэ, ціыху-

бэм и лыкіуэхэм къахэхутащ зи ціэр фіы-

кІэ мыІуахэри. Сыт хуэдэу щымытами, ап-

хуэдэ зым и цІэр къитІуэфынущ. ИпэІуэкіэ ищіагъ палатэм хэта, абы къыдэкіуэуи

Челябинск областым и губернатору щыта Юревич Михаил и пэщіэщіэгъуу щыта

Белоусов Вадим Киров областымрэ

Удмуртиемрэ къабгъэдэкІыу «Захуагъэм и

телъхьэ Урысей» партым и цІэкІэ депутат

лъэгъуащ мы зэманым Москва и къалэ

судыр зыхэплъэ уголовнэ Іуэхум зэрыхэп-

шам шхьэкіэ къамыгъанэу. Хабзэхъу-

мэхэм къалъытэ депутату хахамрэ абы и

щыкъу анэ Бутаковэ Маргаритэрэ Юре-

вич я гъусэу гъуэгуухуэ холдингым Іулъхьэу

сом меларди 3-м щІигъу къы ахауэ. Мы

зэманым Юревич дуней псом къыщалъы-

Эсерхэм Белоусовыр ягъэ-

хакіуэхэм я дзыхь къыщіалэжьари.

зыкъомым я кіэн къызэрикіар.

Белинская (Бойченкэ) Светланэ Виктор и пхъур

Узыншагъэ

2021 гъэм фокlадэм и 23-м дунейм ехыжащ Урысей Федерацэм прокуратурэмкіэ и органхэм илъэс куэдкІэ щылэжьа Белинская (Бойченкэ) Светланэ

Виктор и пхъур.
Светланэ Виктор и пхъур 1945 гъэм мэлыжьыхьым и щалъхуащ. 1979 гъэм абы Хетагуров К. Л. и ціэр зе- фэщіу ягъэуващ. А къулызыхьэ Осетие Ищхъэрэ къэ- къур тэмэму зэкІэлъызы-

Республикэм бадзэуэгъуэ мазэм. Иужь- здэщы!эм и лэжьэгъуу к!э республикэм и проку- щытахэр зэи щыгъупщаратурэм и аппаратым зэ- къым ик!и абыхэм зэрыкІыхькІэ къулыкъу щищІащ уголовнэ Іуэхухэм судхэр зэрыхэплъэм кlэлъыплъыным егъэщіыліауэ. 1988 гъэм республикэм тэмэму и прокурорым кадрхэмкІэ и дэІэпыкъуэгъу нэхъыжьу ягъэуващ. А къулыкъум текІри, Белинская (Бойпхъур 2007 гъэм пенсэм тащ, «Урысей Федерацэм и кlуащ. Ауэ бгъэдэлъ щlэ- прокуратурэм щlыхь зиlэ и ныгъэмрэ къалъытэри, ар хабзэхъумэ къыф ащащ. ІэнатІэм адэкІи щылэжьэну къраджэжащ икІи УФ-м и прокуратурэм Следствием- гуапагъэрэ гулъытэрэ зыкІэ и комитетым КъБР-м 20-м Пермь къалэм къы- щыІэ и управленэм кадрхэмкіэ и Іэнатіэм и уна-

рал университетыр къиу- гъэкІуэфын хащ. Къэбэрдей-Балъкъэр ныбжыыщІэхэр игъэса прокурату- нэужь Светланэ Виктор и рэмкіэ и органхэм лэжьэн пхъур къэрал къулыкъум шышІидзаш 1983 гъэм и къыхэкІыжаш. Ауэ пенсэм хузэфіэкікіэ чэнджэщкіи Іуэхукіи ядэіэпыкъуу екіуэкІащ.

Къыбгъэдэхуэ къалэнхэр тэмэму зэригъэзэщlам, дагъуэншэу илъэс куэдкlэ прокуратурэм и органхэм зэрыхэтам папщІэ Белинская С. В. унафэщІхэм куэдченкэ) Светланэ Виктор и рэ фіыщіэ тхылъхэр къразэфіэкіымрэ лэжьакіуэ» ціэ лъапіэр

И лэжьэгъуу щытахэм, и благъэхэмрэ и Іыхьлыхэмрэ хэлъа, зыбгъэдэта Іуэхум зэфіэкі псори езыхьэліа а цыху гъуэзэджэр фыкіэ ягу илъынщ.

КъБР-м и прокуратурэ.

Дунейм щыхъыбархэр

Губернаторхэм я піэкіэ -Іэтащхьэхэр

ЩІыналъэхэм я унафэщіхэм зэреджэр зэхъуэкІыным теухуа законопроект къыщыхалъхьащ УФ-м и Къэрал Думэм. Нэхъапэм зэрыщыта «губернатор» фіэщыгъэм и піэкіэ «Урысей Федерацэм хыхьэ шІыналъэм и Іэташхьэ» жиІзущ абыхэм я къулыкъум зэреджэнур, законым къару игъуэтмэ.

КЪЭРАЛ Думэмрэ Федерацэмкіэ Советымрэ къэрал ухуэкіэмрэ законодательствэмкіэ я комитетхэм и унафэщіхэу вэхэр. Крашенниников Павелрэ Клишас Андрейрэ къыхалъхьа проектым и лъабжьэр, езыхэм зэрыжаІэмкІэ, УФ-м и Конституцэм игъуэта зэхъуэкІыныгъэхэрщ.

тьэхэм я унафэшІхэм зэреджэр зэхуэдэу щытын хуейщ. КъимыдэкІэ, къэралым хыхьэ щІыналъэхэм езыхэм я президент президентщ иІэн хуейр», - жаІэ къэрал къулыкъущІэхэм.

Гъэзэщ актуэ власть нэхъыщ хьэхэм зэреджэр зэрыщытауэ къэнэжынущ -«Урысей Федерацэм хыхьэ щІыналъэм и Правительствэ» фІэщыгъэр иІэу.

Гектар минищым псы щіагъэхьэным хуэщіауэ

Шэшэн Республикэм хыхьэ Серноводскэ районым щыщ Бамут къуажэм щагъэуващ щіы гектар минищым псы зэрыщіагъэхьэну іэмэпсымэхэр. Проектым сом мелуан 530-рэ текІуэдащ.

МЭКЪУМЭШ ІуэхущІапІэхэм гъавэ щагъэкІ губгъуэхэм псы зэрытраутхэ машинэ 29-рэ щылэжьэнущ. Апхуэдэуи ягъэкъэбзэжащ икlи псы зэрыщlагъэхьэ Іэмэпсымэхэр щызэтраухуэжащ километр 550-м. Абы Іэмал къитынущ республикэм и щІы гектар мин 15-м а лэжьыгъэхэр щрагъэкІуэкІынымкІэ. Аргун, Сунжэ псыщІэгъэлъадэ системэхэр зэфІэгъэувэжыным хуэгъэза лэжьыгъэхэми яужь ихьащ. Ахэри зэтраухуэжмэ, республикэм и шІыналъиплІым я мэкъумэш щапіэхэр уэгъум щыхъумэнымкіэ, гъавэ бэв къехьэліэнымкіэ яхуэщхьэпэнущ.

И цІыхухэм я узыншагъэм тогузэвыхь

Инджылызым и Правительствэм къигъэнэјуащ ціыхум и узыншагъэм зэран хуэхъу ерыскъы ліэужьыгъуэхэр интернеткіэ, телевиденэкіэ гъэлъэгъуэным, ахэр къащэхуным цІыхухэр

къыхуеджэным ткІийуэ пэщІэувэну мурад зэрищІар. А унафэр къыщащтари жаващ - я къэралым щыщ куэдым лы лей зытралъхьэ, абы узыфэ зэмылІ эужьыг ъуэхэр къыдэхъей зэрыхъуарщ.

МЫБДЕЖЫМ, псом япэрауэ, хуамыдэнур ерыскъыхэкІ ІэрыщІ маехэм, шыугъэхэмрэ ІэфІыкІэхэмрэ цІыхухэр ирагъэхъуэпсэнырщ. Паубыдынухэм хагъэхьэркъым къызыхэщІыкІар нэрылъагъу ерыскъыхэр - псалъэм папщІэ, фор, пхъэщхьэмыщхьэхэр, ахъуэм (оливэ) къыхэщІыкІа дагъэм хуэдэхэр. Узыншагъэм дежкіэ зэрану къалъытэну ерыс-къыхэкіхэм илъэситі-щы къэс хэплъэжыну траухуащ.

Телевиденэкіэ апхуэдэ рекламэхэр кърамыгъэтыным хэщіыныгъэшхуэ къахуихьынущ ахэр зыгъэлажьэхэм. Къапщтэмэ, ITV, 4-нэ, 5-нэ каналхэм илъэсым фунт стерлинг мелуан 200 дэтхэнэми фізкіуэдыну къалъытэ іэщіагъэліхэм.

Іуэху хъарзынэ кърахьэжьауэ жаlэ къэралым щыпсэухэм я нэхъыбэм, ауэ арэзы зытемыхъуэн куэди хэлъщ - уэрамхэм фІэлъ плакатхэм, автобусхэм я джабэм тещІыхьахэм, вокзалхэмрэ аэропортхэмрэ щыф Іэдзахэм я Іуэху зэрихуэркъым къащта хабзэм, ауэ абыхэми нэсыну мэгугъэ щытыкіэм игъэгуза-

ФокІадэм и 30,

«Абыхэм япкъ иткіэ къэралым и щіына- +Зэдзэкіакіуэм и дунейпсо махуэщ. ээдзэктактуэхэм н дунеинсо гъэм 1991 гъэм игъэуващ.

◆Абхъаз Республикэм и лъэпкъ гуфІэкъулыкъу щіаіэн щыіэкъым - УФ-м зы **гъуэщ - Куржы-Абхъаз зауэм къыщи**хьа Текіуэныгъэр егъэлъапіэ ◆ 1941 гъэм нэмыцэхэм «Тайфун» зыфІа-

ща ебгъэрыкІуэныгъэм, Москва къзубыдыным теухуам, щадзащ. **◆ 1960 гъэм** Налшык лэжьэн щыщ Іидзащ

алэрыбгъу щащІ «Горянка» фабрикэм. **♦ 1965 гъэм** «СССР-м щІыхь зиІэ и кхъухь-

лъатэзехуэ», «СССР-м щІыхь зиІэ и штурман» цІэхэр ягъэуващ. ◆1930 гъэм къалъхуащ США-м щыІэ

Адыгэ Хасэм и лэжьыгъэм жыджэру хэт, егъэджакіуэ Хьэвжокъуэ Маждэ. **◆ 1947 гъэм** къалъхуащ Сирием шына-

гъуэншагъэмкІэ и къарухэм я генералполковник, политик, жылагъуэ лэжьакІуэ Абазэ Уэлид.

◆1952 гъэм къалъхуащ КъБР-м щІыхь зиІэ и журналист, публицист, «Кабардино-Балкарская правда» газетым и редактор нэхъыщхьэу щыта Мэз Сусаннэ.

Дунейм и щытыкІэнур

«pogoda.yandex.ru» сайтым зэритымкІэ, Налшык уфауэ щыщытынущ, уэшх къыщешхынущ. Хуабэр махуэм градуси 6 - 7, жэщым градуси 5 - 6 щыхъунущ.

Жэпуэгъуэм и 1,

+Зи ныбжь хэкІуэтахэм я дунейпсо ма-

◆ Макъамэм и дунейпсо махуэщ **◆**Лы мышхыным и дунейпсо махуэщ

◆Кофем и дунейпсо махуэщ

УФ-м и лъэсыдзэхэм я махуэщ

• **1924 гъэм** Налшык егъэджакіуэхэр ща-

гъэхьэзыр техникум къыщызэТуахащ. **◆1933 гъэм** Налшык Лениным и цІэр зэрихьэу дэт еджапіэ къалэ ціыкіум къыщызэрагъэпэщащ лъэпкъ студие.

◆1906 гъэм къалъхуащ къэбэрдей тхакіуэ, драматург Нало Жансэхъу.

◆ 1937 гъэм къалъхуащ дзэ къулыкъущІэ, генерал-майор Хъуэт Владимир. **◆1945 гъэм** къалъхуащ къэрал, жыла-

гъуэ лэжьакlуэ **Къущхьэ Амырхъан**. ◆ 1950 гъэм къалъхуащ адыгей усакlуэ, тхакіуэ, критик Ергъукъу-Шащіэ Шэм-

Дунейм и щытыкІэнур

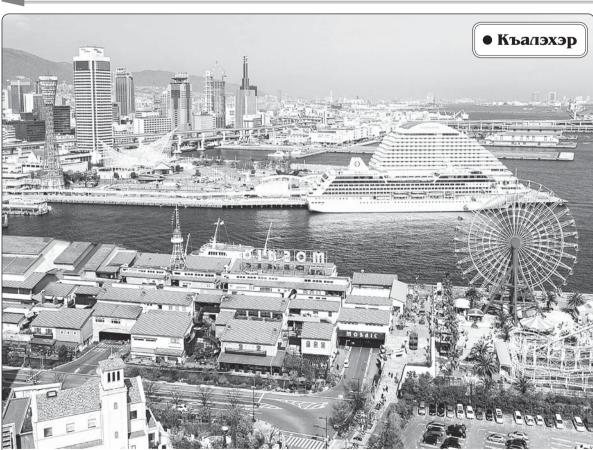
сиет.

«pogoda.yandex.ru» сайтым зэритымкіэ, Налшык уфауэ щыщытынущ, уэшх къыщешхынущ. Хуабэр махуэм градуси 7 - 8, жэщым градуси 6 - 7 щыхъунущ.

> Зыгъэхьэзырар ДЖАТОКЪУЭ Марьянэщ.

Лъэпкъ Іущыгъэ:

Уеплъмэ - дахэщ, зэгуэпхмэ - банэщ.

Хонсю хытІыгум щыІэ Кобе къалэр Японием и мызакъуэу, дуней псом щыцІэрыІуэщ, а къэралым и кхъухь тедзапІэ нэхъыщхьэхэм ящыщ зыр зэрыщыІэм и фІыгъэкІэ. Иужьрейм зы илъэсым хьэлъэ зэмыліэужьыгъуэу тонн мелуани 150-м нэблагъэ щызэрагъакіуэ. Абы къыдэкІуэу, ар апхуэдэу промышленнэ центр инщ. 1995 гъэм щІыр шынагъуэу зэрыщыхъеям Кобе хэщІыныгъэшхуэ къритауэ щытащ. АрщхьэкІэ, зэхэкъутэныгъэхэр псынщІэ дыдэу зэф агъэувэжащ.

«Махуэкүм» и къыдэк/ыгъуэр зыгъэхьэзырар ШАЛ Мухьэмэдщ.

КъБР-м и прокуратурэм

Налшык дэт «Акрополь» уардэунэм иджыблагъэ къыщызэІуахащ «Куначество-2021» Іуэху дахэр. КъБР-м Граждан жылагъуэхэм ядэлэжьэнымрэ Іуэхухэмкіэ и лъэпкъ министерствэм а проектыр зэрыригъажьэрэ илъэс зыбжанэ хъуащи, кіуэ пэтми зиубгъу, къыхыхьэхэм я бжыгъэр нэхъыбэ хъу зэпытщ.

«КЪУНАКЪ» псалъэм и мыхьэнэмрэ а хабзэ дахэмрэ мы проектым и фІыгъэкІэ куэдым къащІэжащ. Абы и къалэн нэхъыщхьэр пасэрей хабзэжьхэр зи лъабжьэ а Іуэхур къагъэсэбэпу Урысейм ис лъэпкъхэм яку зэныбжьэгъугъэр, дэлъ къуэшыгъэр гъэбэгъуэнырщ. Ар къызэрежьэрэ, лъэпкъ, къалэ, щІыналъэ зэмылІэужьыгъуэхэм щыщ ныбжьыщІэ куэд абы зэригъэубыдащ, зэгъусэу еджапіэ нэхъыщхьэхэм шіэтіысхьахэр, унагъуэкіэ зэкІэлъыкІуэхэр яхэтщ.

Гундэлэнрэ щыщу унагъуий гъэзащІэ **КІурашын Ан**къыхыхьауэ арат. 2015 гъэм **зор** зэlущІэр къызэlуих-гъусэну махуэ зыбжанэм Іуэхум зиубгъури, дунейпсо ри, къызэхуэсахэм ехъуэкуэс мыхьэнэ игъуэтащ. Къэ- хъуащ. Ар «Къунакъхэм» я къуэр бэрдей-Балъкъэрым щыщ кодексым къеджэри, хьэ- иным ныбжьыщІэхэр къалэм ягъэкІуат, ди рес- тыну къыхуриджащ. Апхуэ- сыт шхьэкІэ жыпІэмэ, публикэми Тыркум щыщ дэуи, лъэныкъуитІми яхь проектым и къызэгъэпэныбжыьщіэхэр щагъэхьэ- жэуаплыныгъэр зэрыиныр щакіуэхэм зэрыжаіэмкіэ,

Гъэ кІуам, уз зэрыцІалэм шыным. и зэранкіэ, мы Іуэхум зрагъэубгъуфакъым.

КъБР-м граждан жыла- зыщІыртэкъым.

Зэныбжьэгъугъэр нэхъри ягъэбыдэ

гъуэхэм щрагъэжьам, Аргуданрэ нистрым и къалэнхэр зы- зыхыумыщ энк э Трабзон щІэхэри бысымхэри абы те- ну гугъэфІхэр уегъэщІ, ягу къигъэкlыжащ Кlypa- апхуэдэ щапхъэхэр мащlэ-

АдэкІэ бысымхэмрэ хьэ-

ядэлэжьэнымрэ нэ лъэныкъуэм дежкІи Къыхэгъэщыпхъэщ зэныбжьэгъугъэ къежьапІэ хуэхъу-

къым. ТхьэмахуэкІэ екіуэкіыщІэхэмрэ ятеухуа хъыбар ну «Куначество-2021» Іуэху блым и гуп нэхъыщІэм абы 2021 гъэм проектым уна- кlэщlхэр жаlэжурэ, зэра- дахэм хэтхэм ахэр зыхуегъуэ 18 къыхыхьащ, 9-р бы- гъэцІыхуащ. Шэч хэмылъу, блэгъа къуажэр ирагъэсымщ, 9-м я сабийр хьэщІа- а ціыкіўхэр гузавэрт, аўэ ціыхунущ, шхьэж и унаяфІэфІу зэрыхэтри яб- гъуэ илъ хабзэ дахэ-зыщІыртэкъым. Дэтхэ- хэм нэІуасэ хуащІынущ.

2009 гъэм, мы проектыр лъэпкъ ІуэхухэмкІэ и ми- ар Іуэху ину зэрыщытыр проектыр егъэджэныгъэм зэран зэрыхуэмыхъунур щхьэж щыхьэщІэ къуажэм дэт школым ягъэкІуэну траухуащ.

Пшыхьым кърихьэлІахэм я уэрэд, къафэ дахэхэмкІэ я гукъыдэжыр къаІэтащ КъБР-м щыхь зиІэ и артист Теппеев Алим, Музыкэ театрым и солистхэу Белоцерцовская Динэрэ Амщокъуэ Амырхъанрэ. Сыт и уасэт «Шагъдий» цІыхубэ ансам-

щигъэзэщ а къафэр!

ШОМАХУЭ Залинэ. Сурэтхэр Къарей Элинэ

«Тэрчым» бжьыпэр еубыд

къэрым футболымкіэ и уэ щіыпіэ гупым къыхихъыщхьэм и епщыкіуб- кізух увыпіитіыр зыіыгъхэм гъуанэ джэгугъуэм хыхьэ зэіущіэхэр.

ИУЖЬ зэпэщІэтыныгъэхэм республикэ топджэгүм шыкіэлъыплъхэр зыпэмыплъа бжыгъэхэр къарикІуакъым. Джэгугъуэм и гъэкlащ «Ислъэмеймрэ» увыпІэхэм ящыщ зым щыт старэшэрэдждэсхэм Ислъэмей къуажэм и щІыпІэ командэм шыдрагъэкІуэкІа зэпэшІэтыныгъэм то-

къыщыхудагъэкlащ. ХьэшІэхэм абы и жэуапу я хьэрхуэрэгъум и гъуэр зэрыхагъэщІар плІэ къудейщ. Къыхэжанык ахэмк энэхъ

гъэкІа топ закъуэм текІуэныгъэ къащыхуихьащ.

Гъэ джэгугъуэм зэрыщІиочкор къыщызыхьа «Нартым» иджы и кІэн къикІа-

Тхьэмахуэ блэкlам зэхэ- къым. Кэнжэ щыхьэщlэу цэм «Тэрчым» пашэныгъэр щыкъуей) - «Тэрч» (Тэрч) Къэбэрдей-Балъ- Нарткъалэ и командэр 4:1чемпионатым и гуп нэ- гъэшіаш. Зэхьэзэхуэм и зэщхьэщыкІыныеІиухк гъэм иджыри зы очко хигъэхъуащ «Эльбрус»-м. Тырныауз щыІэу абы «Шэрджэсым» дригъэкІуэкіа зэпэшІэтыныгъэр 3:3-уэ,

зэрытемыгъэкІуауэ, иухащ. Бабугент и футболисттоп нэхъыбэ дыдэ щыда- хэм я деж щыхьэщІа налшыкдэсхэм «Шэрэджымрэ» я зэlущlэм. мандэр 2:0-у къыхагъэ-Турнир таблицэм и кlэух щlащ. Шэджэм куейм и «Шэджэм-2» командэм къыщригъэблэгъащ «Малкэр». Хэгъэрейхэм дагъэкla топитхум Балъкъ Іуфэ къикІа гупым пагъэувыжыфар зы закъуэщ. джэгугъуэр

«Тэрчым» и ІутІыжт. «ХьэтІохъущыкъуейм» и деж кlуауэ ирагъэкІуэкІа къулейсызу къыщіэкіащ джылахъстэнейхэм хэгъэ-«Псыгуэнсумрэ» «Урыхум-рэ». Абы хьэщіэхэм щыда-пибл щыхудагъэкіащ. КъищынэмыщІауэ, рей джэгугъуэм ладнэ и «Энергетик»-р дзэрэ зэгүшгэ блэкгам япэ зэрыхэмытам къыхэкгыү иужьрей текІуэныгъэм и

фІыгъэкІэ турнир табли-

Иджырей

щиубыдащ. ЕпщыкІубгъуанэ джэгугъуэм зэхэта зэlущlэхэм мыпхуэдэ бжыгъэхэр Шэрэдж) - 6:4, «Псыгуэн-къарикІуащ: фокІадэм и су» (Псыгуэнсу) - «Урыху» мыпхуэдэ 25-м: «**ЛогоВаз**» (Бабу-

гент) - «Спартак-Д» (Налшык) - 2:0, «**Шэджэм-2**» (Шэджэм-2) - «Малка» - «Шэрджэс» (Шэджэм) (Малка) - 5:1, «ХьэтІо- 3:3. хъущыкъуей» (ХьэтІохъу-

0:7; фокlадэм и 26-м: «Ислъэмей» (Ислъэмей) «**Шэрэдж**» (Старэ́ (Урыху) - **0**:**1**, «**Кэнжэ**» (Кэнжэ) - «Нарт» (Нарткъалэ) -**4:1**, «**Эльбрус**» (Тырныауз)

ЖЫЛАСЭ Замир

Къэбэрдей-Балъкъэрым футболымкІэ и гуп нэхъыщхьэм 2021 гъэм зэхьэзэхуэр зэрыщекІуэкІыр

Командэ	хэр Дж.	Къ.	3.	ΦΙ.	T.	Ο.
1. «Тэрч» 2. «Энергетик» 3. «Урыху» 4. «Родник» 5. «Кэнжэ»	19 18 19 17 19	15 15 12 12	4 2 3 2 5	0 1 4 3 3	74-14 88-17 57-35 68-22 47-27	49 47 39 38 38
6. «Ислъэмей»	19	11	1	7	64-47	34
7. «Шэрджэс»	18	8	4	6 7	45-57	28
8. «Шэджэм-2»	18	8	3		39-51	27
9. «ЛогоВАЗ»	19	7	4	8	46-47	25
10. «Псыгуэнсу»	19	6	5	8	32-38	23
11. «Малка» ́	19	6	1	12	40-52	19
12. «Спартак-Д»	19	5 5	3	11	37-43	18
13. «ХьэтІохъущь	ыкъуей» 19	5	2	12	30-60	17
14. «Эльбрус»	19	3	4	12	35-72	13
15. «Шэрэ́дж»	18	2	2	14	33-72	8
16. «Нарт»	19	0	1	18	30-111	1

Сом мелуан 38-м щІигъу

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и прокуратурэм судым игъэхьащ район сымаджэщым и дохутыр нэхъыщхьэу щытам ехьэліа уголовнэ іуэхур. Ар ягъэкъуаншэ бюджет мылъку идыгъуауэ.

УФ и УК-м и 160-нэ статьям и 3-нэ, 4-нэ Іыхьэхэм къыщыхьа щІэпхъаджагъэхэр (къулыкъур къагъэсэбэпу пасэу зэгурыlуэу нэгъуэщіым и мылъкушхуэ зэрызыкІэщІаупщІамкІэ) илэжьауэ.

Следствэм зэригъэувамкІэ, 2013 - 2018 гъэхэм къриубыдэу, шэч зыхуащІыр район сымаджэщым и унафэщІ къулыкъум пэрыту, узыншагъэр хъумэнымкіэ муниципальнэ район ІэнатІэм и лэжьа кІуэхэм ящІыгъуу республикэ бюджетымрэ медицинэ ІуэхущІапІэм и лэжьыгъэм къыпэкІуэ хэхъуэмрэ сом мелуан 38-м шІигъукІэ хэІэбащ.

Къищынэмыщ Гауэ, 2016 гъэм и мазаем абы зыкіэщіиупщіащ республикэ бюджетым медицинэ ІуэхущІапІэм хухиха сом мин 21-р.

Республикэ прокуратурэм игъэуващ щІэпхъаджагъэхэм къарикІуа сом мелуан 38-м щІигъу хэщІыныгъэр пшыныжын хуейуэ.

Уголовнэ Іуэхур Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и судым ягъэхьаш хэплъэн папщІэ.

дыгулывгъу Жантинэ.

ДэркІэ гур хэзыгъахъчэш

УФ-м и щІыналъэ зэмылІэужьыкъыхэкІыу адэкіи къыпащэ.

къэрым щыщ «мэкъумэш блогер» Теунэ Мурат.

ШхыныгъуэщІэхэм удрагъэхьэхыу, артистхэми, тхакІуэхэми, спортсменхэ- къэІэтынымкІэ, ми, нэгъуэщІхэми.

Къыхэгъэщыпхъэщ, ахэр псори зэзышэлІэж Іуэхугъуэу Урысей Феде- хуищІхэми пщІэ лей яхуэщІыпхъэу», рацэм и мэкъумэшыщІэхэмрэ Іэщы- къыхигъэщащ Теунэм. хъуэхэмрэ я ІэдакъэщІэкІхэм фіагъ щыпсэухэми къегъэщІэныр арауэ зэрышытри.

щыгъуазэ щІыным хуэгъэзауэ Интерабыхэм я бжыгъэр ди къэралым 250-м Сокъур Алим. шынэблэгъаш

Апхуэдэ щІыкІэм тету жылагъуэ утыку гъуэхэм мэкъумэш ІэнатІэм ерыс- ихьэхэр топсэлъыхь щхьэж зыщыщ къыщыщагъэкіым шіыналъэм мэкъумэшышіэхэм я ціыхухэм я деж хуэфащэ щізупщіз лэжьыгъэм щізгъэкъуэн зэращыщаізнымкіз кърахьзжьа іуэхугъузм хуэхъу щіыкізм ехьэліауэ къыщызэрагъэпэщхэми. А Іуэхугъуэхэм ятеухуауэ хэгъэгу зэмылІэужьыгъуэхэм ДИ КЪЭРАЛЫМ и хадэхэкІгъэкІхэмрэ къыщыдагъэкіащ кинофильм кіэщі Іэщыхъуэхэмрэ я лэжьыгъэр ядэІы- цІыкіуу (ролик) 70-м щІигъу. Ди гуагъынымкІэ Урысей мэкъумэш банкыр пэ зэрыхъущи, а Іуэхум нэхъри зе-хуэрагъ Іуэхугъуэм къыщыхэжанык а гъуахэм яхэхуащ ди республикэми, адщіалэхэм яхэхуащ Къэбэрдей-Балъ- рей хэгъэгухэми зи ціэр фіыкіэ щыіуа, агроблогер, мэкъумэшыщІэ Теунэ Му-

«ІэнатІэу сызыпэрытым арэзы сы-УФ-м и телеканал нэхъыщхьэхэм къещі, и къызэгъэпэщыкіэм срокъыщат нэтынхэм языр Іэзащэу езы- гушхуэ. Фермерхэм ди лэжьыгъэр гъэкІуэкІ Высоцкая Юлиерэ ресто- мытыншми, къызолъытэ сэ абы ратор цІэрыІуэ Новиков Аркадийрэ сыкъыхуигъэщІауэ. СигукІи, си псэкІи я Іуэхущіафэ дахэхэр даіыгъ къэра- сыхуейщ ди щіымэракіуэм, мыіэлым и щІыналъэ зэмылІэужьыгъуэхэм рысэм, нащэм, помидорым я ІэфІакъыщыщІидз зыплъыхьакІуэхэми, унэ- гъыр дыдейхэми нэгъуэщІ щІынатІыныгъэщІэхэм жыджэру къапэджэж лъэхэм щыпсэухэми зыхезгъэщІэну. блогерхэми, лэжьыгъэм еувалІэ фер- Апхуэдэ дыдэуи къызолъытэ фермермерхэми, къыхаха ІэнатІэм хуэІэижь хэм ди лэжьыгъэм и мыхьэнэр нэхъри унэтІыныгъэшІэхэр къыхуэлъыхъуэнымкІэ Урысей мэкъумэш банкым хэлъхьэныгъэфТу

«НэгъуэщІ къэралхэм къраш ерысльагэ зэраlэр ди къэралым исхэм къыхэкlхэм я пlэ ди деж къыщыщlая мызакъуэу, нэгъуэщІ хэгъэгухэм гъэкІхэр игъэувэнымкІэ иужьрей зэманым УФ-м шрагъэкІуэкІ Іуэхугъуэхэм, зэрынэрылъагъущи, заубгъу зэпытщ. Куэдым къызэралъытэмкіэ, Новиков Дэркіэ гур хэзыгъахъуэщ, къызэднэкіа Аркадийщ и жэрдэмщакіуэр УФ-м и илъэсипщым къриубыдэу ди къэрафермерхэм, рестораторхэм, фудбло- лым и мэкъумэш ІэнатІэм лъэкІыныгерхэм я лэжьыгъэр зыхуэдэм цІыхухэр гъэщІэхэр зэригъуэтари, щІым къытрахым и фіагъым хагъахъуэ зэпыту нетри къагъэсэбэпын зэрыщІадзам. А къызэрекІуэкІри, къезыхьэлІэжхэр хащіалэращ къыхэзылъхьар а щіыкіэм дэхэкіым, пхъэщхьэмыщхьэм хъеру тету къызэрагъэлэща гуп шхьэхуэхэр къыпахым арэзы къызэрищ ри. Шэч щІыпІэ гуэрым деж щызэхуашэсу, хэмылъу, арагъэнущ амбассадорхэм зэрызэгурыіуа теплъэгъуэхэр щра- я жэрдэмыщіэм пщіэ лей хуэщіыпхъэу гъэкІуэкІын хуейуэ. «Флешмоб» зы- къышІэтлъытэри», - жиІащ Урысей фІаща а ІэмалыщІэм хуэІэзэхэм мэкъумэш банкым и Къэбэрдей-Балъ-«амбассадор» ціэр трагъэіукіащи, къэр щіыналъэ къудамэм и унафэщі

КЪУМАХУЭ Аслъэн.

Къэбэрдей-Балъкъэрым и ІуэхущІапІэхэр къыхожаныкІ

Фокіадэм и 28-м Пятигорск щагъэлъэпіащ «Илъэсым и экспортёр» урысейпсо зэхьэзэхуэм и щіыналъэ іыхьэм щытекіуахэр.

АБЫ хэтащ Урысей экспорт центрым, УФ-м Промышленностымкіэ, Мэкъумэш Іэнатіэмкіэ и министерствэхэм, КИФЩІ-м хыхьэ республикэхэм, зэпеуэм къыщыхэжанык а Іуэхущ ап Іэхэм я лыкіуэхэр.

Къэбэрдей-Балъкъэрым щыщу зэхыхьэм щы-Іащ КъБР-м экономикэ зыужьыныгъэмкІэ и министрым и къуэдзэ Белецкая Ольгэрэ «Мой бизнес» щІыналъэ центрым и унафэщІ Дыду Ма-

КъБР-м Экономикэ зыужьыныгъэмкІэ и министерствэм зэритхымкіэ, мы гъэм зэхьэзэхуэм и нагъыщэхэр зэуэ ІуэхущІапІищым къахьэхуащ. Апхуэдэу «Тэрч налмэс завод» АО-р шытекІуащ зэхьэзэхуэм и ІыхьитІым «ПромышленностымкІэ илъэсым и экспортёр», «Илъэсым нэхъыфІу зыкъэзыгъэлъэгъуа». Дызэрыщыгъуазэщи, ІуэхущІапІэр илъэс куэд хъуауэ и налмэс ІэмэпсымэхэмкІэ цІэрыІуэщ. Абы къыщІигъэкІхэр Урысейм и мызакъуэу, Белоруссием, Украинэм, Къэзахъстаным, Узбе-

кистаным, Ираным, Бельгием, США-м, Румы-

«Тэрч налмэс завод» АО-р мы зэхьэзэхуэм сейрщ» ебланэ дунейпсо зэхыхьэм етІуанэу хэтщ икІи дрогушхуэ дуней псом

къыщацІыху ІуэхущІапІэхэм ехьэехуэфыну Іэмэпсымэхэр къызэрыщІэдгъэкІыфым. «Илъэсым и экспортёр» зэпеуэм дыщІыхэтыр псом япэу ди Іуэхущіапіэм и зэфіэкіыр дгъэлъэгъуэну, иджырей технологие пэрытым ткІийvэ тету, абы щыгъуэми и ІэдакъэщІэкІхэм я уасэмрэ ф агъымрэ зэпилъыту Іуэхущ ап Іэр зэрылажьэр хэlущІыІу тщІыну дызэрыхуейрщ, - къыхегъэщ ІуэхущІапІэм и генеральнэ унафэщІым и къуэдзэ Хъупэ Аннэ.

«Технологие лъагэхэм епхауэ илъэсым и экспортёр» Іыхьэм етіуанэ увыпіэр къыщихьащ «СмартТех» ООО-м. ІуэхущІапІэр пэрытщ видеокІэлъыплъыныгъэхэмрэ ахэр къэпщытэнымкІэ программэ зэхэгъэувэным.

Илъэси 10-м щІигъуауэ хадэхэкІхэмрэ пхъэщасхіфеі псы ізфікать в помеженти псы ізфікать псы ізфікат къыщІззыгъэкі «Радуга» ІуэхущІапІэр ещанэ щыхъуащ «ПромышленностымкІэ илъэсым и экспортёр» Іыхьэм. «Дропагэ мыпхуэдэ зэхьэзэхуэ иным ди лэжьыгъэм хуэфащэ пщІэ зэрыщигъуэтам. ЕхъулІэныгъэхэм сыт щыгъуи уагъэгушхуэ, нэхъыф ыж узэрыхъунуми ухущ агъэкъу», - жеlэ «Радуга» зэгухьэныгъэм и унафэщІ Тхьэзэплъ Арсен.

Зэпеуэм и щІыналъэ Іыхьэм щытекІуахэр Москва дыгъэгъазэм щызэхьэзэхуэнущ. Абы кърикІуэр къыщызэщІакъуэжынущ «ЩащІар Уры-БАГЪЭТЫР Луизэ.

Редактор нэхъыщхьэ ЖЫЛАСЭ Заурбэч

Редколлегием хэтхэр: ЖьэкІэмыхъу Маринэ (унафэщІредактор), Ширдий Маринэ (унафэщІ-редактор), Къаншокъуэ Эллэ (жэуап зыхь секретарь), Къардэн Маритэ, Къумахуэ Аслъэн, НэщІэпыджэ Замирэ, Чэрим Марианнэ, ев И Ішимеше ах Ш.

Езыгъэтхахэр «Адыгэ псалъэ» КъБР-м газетыр и Парламентымрэ Правительствэмрэ ирагъэтхащ (учредителхэр). КъыдэзыгъэкІхэмрэ

редакцэмрэ я хэщІапІэр

360030, Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэ, Налшык къалэ, Лениным и уэрам, 5

ТЕЛЕФОНХЭР: редактор нэхъыщхьэм, секретарым - 42-56-19; унафэщІ-редакторхэм - 40-48-54, 40-06-33; жэуап зыхь секретарым - 42-22-82; секретариатым - 42-22-66.

КЪУДАМЭХЭМ: политикэмкІэ, жылагъуэмрэ лъэпкъ ІуэхухэмкІэ - 42-22-86; къуажэ гъащІэмрэ экономикэмкІэ - 42-57-59; щэнхабзэмкІэ - 42-75-36; егъэджэныгъэмрэ щІэныгъэмкІэ 40-15-31; хъыбарыщ Іэхэмрэ спортымк Іэ 42-22-88, 42-60-53, 42-22-89; зэдзэкІакІуэхэм -42-21-88; корректорхэм - 42-60-27; ЭВМ-м и операторхэм - 42-22-84; компьютер ІэнатІэм - 42-26-41;

сурэттеххэм - 42-75-78, 42-63-64.

Теддзэ тхыгъэхэм къыщыхьа бжыгъэхэм, къыщаІэта Іуэхугъуэхэм я пэжагъымкІэ ахэр зытхахэм нэсу жэуап яхь. Авторхэмрэ редакцэмрэ я Іуэху еплъыкІэр зэтехуэ зэпыту

шыткъым. Газетыр Іэ тезыдзахэм яхуэхьыныр и пщэ дэлъщ КъБР-м федеральнэ пощт зэпыщ Гэныгъэхэмк Гэ и управленэм. Тел.: 76-01-28, 76-01-10

Газетыр 2016 гъэм дыгъэгъазэм и 19-м Печатым и хуитыныгъэр хъумэнымкІэ Къэбэрдей-Балъкъэр щІыналъэ ІуэхущІапІ́эм ПИ №ТУ07-00117-м щІэту ятхащ.

Зы илъэсым газетыр 156-рэ къыдок І. «Издательство «Южный регион» ООО-м щытрадзащ. 357600, Ставрополь край, ЕсэнтІыгу къалэ, Никольскэ уэрам, 5-А

Мы къыдэкІыгъуэм елэжьахэщ: жэуап зыхь секретарым и къуэдзэ Джатокъуэ Марьянэ, редактору Чэрим Марьянэ, корректорхэу Щоджэн Иннэ (1, 4-нэ нап.), Щоджэн Заирэ (2, 3-нэ нап.). КомпьютеркІэ газетым и тепльэр ящІащ Ныр Саидэ, Щомахуэ Марианнэ, сурэтхэм елэжьар Бицу Жаннэщ.

Номерыр «Адыгэ псалъэм» и компьютер ІэнатІэм щагъэхьэзыращ.

Газетым Іэ традзэн хуейщ сыхьэт 20-м, щытрадзар сыхьэт 20.00-рщ.

Индексыр П5894 • Тираж 1.860 • Заказ №2180